

Koledar za februar 1918.

Mesečni namen apostolstva molitve, določen od sv. očeta:

Združitev in edinost vseh moči katoličanov v rešitev težkih nalog sedanjosti

Dnevi	Godovi	Posebni nameni apostol. molitve; zraven vse važne, nujne zadeve	Češčenje presv. Rešnj. Telesa		
			ljubl. škof.	lavant. škof.	
1 2	Petek Sobota	Ignacij m. Svečnica	Krščanstvo v Mali Aziji Kršč. matere — spošt. cerk. obredov	Ljublj. franč. Vrabcé	Celje š. sestre Petrovče
3 4 5 6 7 8 9	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Blaž šk. Andrej Kor. Agata Doroteja Romuald Janez Mat. Apolonija	Vsi, kateri bolehalo v griu Katoliški tisk Ljubezem do sv. čistosti Bravci Bogoljuba Poklic v dubovski in red. stan Vjeti vojaki, kaznjenci Vsi, katere zobje bole.	Trboje Begunje p. C. Koroška Bela Sela p. Šmih. Koč. Reka Hotedršica Mirna	Zalec Gotovlje Teharje Griže
10 11 12 13 14 15 16	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Skolastika Lurška M. b. Evtalija † Pepelnica Valentin Favstin Julijana	Redovnice; ženski zavodi Češčenje lurške Matere božje Čednost kršč. treznosti in zmernosti Duh pokore; spolnj. cerk. postov Božjastni Postni pridigarji Marijine družbe	Lj. Lichtent. Trstenik Zabnica Hotič Radovica Bela cerkev Zalilog	S. Pet. v Sav. d. Galicija Polzela Kozje Sv. Peter pod sv. gorami
17 18 19 20 21 22 23	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Donat Simeon Konrad Elevterij Maksimiljan Stol sv. Petra Peter Dam.	Ponižanje sovražnikov sv. Cerkve Domače pobožnosti Kronane glave; spošt. svetne gosp. Cerkev sv. Jožefa v Ljubljani Mir in edinost med narodi Sv. oče; rimsko vprašanje Zupuščeni in zanemarjani otroci	Zavrac Sp. Idrija Duplje Leše Banjaloka Št. Vid p. Brdu Kolovrat	Podsreda Podčetrtek Sv. Vid pri Planini
24 25 26 27 28	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek	Matija sp. Valburga Marjeta K. Leander Roman	Srečne volitve; mir med strankami Delavci in posli Edinost v veri Sv. Cerkev na Španskem Kat. pisatelji; vsi ta mesec umrli	Vavtavas Trnovo red. Slap Razdrto Preloka	S. Marj. p. Pl. Olimje Dobje Pilštanj

Odpustki

za mesec februar 1918.

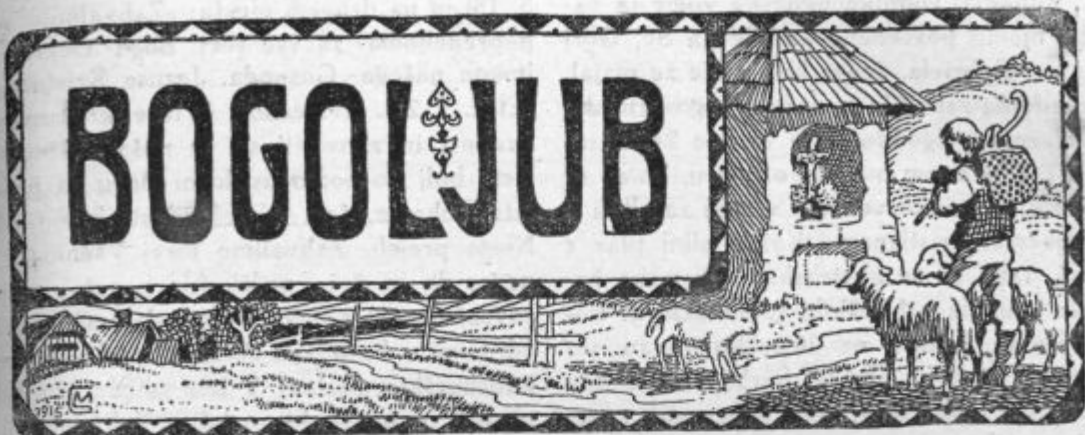
1. Petek, prvi v mescu. Zv. Andrej. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati brez velike težave, pa v farni cerkvi; d) tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni.

2. Sobota, prva v mescu. Svečnica. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki so opravljali devetdnevno za današnji praznik; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenske bratovščine danes ali v osmini v katerikoli cerkvi; e) udom škapulirske bratovščine karmelske matere božje v bratovski ali farni cerkvi; f) onim, ki nosijo višnjevi

škapulir; g) onim, ki nosijo beli škapulir, v bratovski ali farni cerkvi, če molijo za osvobodjenje sužnjev; h) udom Marijine družbe; i) udom družbe krščanskih družin; j) udom bratovščine sv. Družine; k) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; l) udom bratovščine za duše v vicah danes ali v osmini; m) vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta. — Tretjerednikom vesoljna odveza in popolni odpustek.

3. Nedelja, prva v mescu. Zv. Odorik. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) tretjerednikom kakor 1. dan.

BOGOLJUB

Ob vrnitvi Goričanov iz pregnanstva.

Pastirski list goriškega knezonadškofa.

Prezvzišeni gospod knezonadškof goriški je izdal v teh izrednih razmerah, v katerih se nahaja goriška nadškofija, pastirski list. Ta list je bil razposlan tudi župnim uradom po Kranjskem, ker so po mnogih krajih Kranjske raztreseni goriški škofljani, ki ne morejo doma slišati glasu svojega nadpastirja. Ta list pa je tako razmeram primeren, tolike zgodovinske važnosti in zanimiv za vse Slovence, ki moramo sočustvovati s svojimi trpečimi sobraty, da si »Bogoljub«, dasi ima dovolj drugega pisati, ne more odreči, da bi ga ne prinesel svojim bralcem. Primera z Judi, ki so se vračali iz babilonske sužnosti v razdrti Jeruzalem, je izvrstna. Torej poslušajte!

Francišek Borgia

po božji in sv. stolice milosti knezonadškof goriški, metropolit ilirski itd., vsem svojim preč. duhovnikom, redovnikom in vernikom pozdrav in blagoslov od Gospoda.

»Hvalite Gospoda vsi narodi, slavite Ga vsa ljudstva, ker njegovo usmiljenje do nas je veliko in resničnost Gospodova ostane vekomaj. Aleluja!« (Ps. 117, 1—2.) »Hvaljen bodi Gospod, ki nas ni dal v plen njih zobem! Rešeni smo kakor vrabec zank

lovcev, zanka je pretrgana in mi smo rešeni.« (Ps. 123, 6—7.) Naša krasna goriška domovina in solnčna Gorica, naša divna prestolnica sta osvobojeni iz rok izdajalskega sovražnika in zopet združeni z Avstrijo. Dve leti in pol je milo ječala nesrečna Goriška pod viharjem grozne vojske; gledala je s strahom in trepetom, kako so se spreminjala cvetoča polja in vrtovi v puščavo, duhteči vinogradi v groblje, gaji in gozdovi v skalnata rebra; videla je, kako so zginjale cele vasi in trgi s pozorišča, kako so bili ubiti njeni sinovi in hčere ali pa bili odpeljani s solzami v očeh kot jetniki v neznane, daljne kraje; zaplakala je, ko je padlo dne 8. avgusta 1916 njeno glavno mesto v laške grabežljive roke. Ali čaša trpljenja ni še bila polna. Z neizrekljivo bolestjo je zatrepetala vsa Goriška, da, celi jug, ko je leto pozneje (dne 25. avgusta 1917) padla Sveta Gora s svojim starodavnim in priljubljenim svestiščem, ta milostni sedež nebeške kraljice in duševni branik goriške dežele.

Kadar pa je najhujša sila, je roka božja najbolj mila. — Ona, ki je peklenki kači glavo strla, je v družbi angelov, namreč

sv. Mihaela, vodnika nebeške vojne in varuha njemu posvečene kapele na Sv. Gori ter sv. Gabriela, čegar hrib se je že majal, nenadoma zapodila iz dežele bogoskrunske sovražnike. Zgodilo se je to dne 24. oktobra t. l., v onem mesecu oktobru, ko so se verniki z rožnim vencem v roki zatekali k pomočnici kristjanov. Kakor silni plaz z gorâ, tako so se avstrijska in nemška krčdelâ spustila z bovških, tolminskih in kobaridskih hribov na beneško ravan ter vrgla Italijane v junaški borbi moža z možem pod mojstrskim vodstvom naših zveznih čet. Kar so Italijani v dveh letih in pol v strašnih enajsterih soških bitkah bili priborili, so izgubili že v prvih štirih dneh silovitega navala naših junakov. Strašen je Gospod in nihče se mu ne more ustaviti, kadar prihaja reševati svoje ljudstvo. »Tam je zdrobil močne loke, ščite, meč in vojno pripravo. Čudovito si zažarel od starodavnih gora; zmedli so se vsi, ki so nespametnega srca. Zaspali so svoje smrtno spanje« (Ps. 125, 4—6). Da, nespametnega srca je bila italijanska vlada, ki je od nekdanjega preganjala katoliško Cerkev, ropala cerkveno premoženje, zatirala redovnike in zaprla sv. Očeta v Vatikan, izganjala iz šol križ in krščanski nauk; nespameten je bil italijanski ministrski predsednik, ki je isti dan, ko se je začela naša ofenziva, v parlamentu zabavljaval zoper mirovne pogoje papeža Benedikta XV. Strašna kazen božja je zadela isti dan Italijo, bivšo nezvesto našo zaveznico, za grdo izdajstvo in vse nasilje, ki ga je zadala katoliški Cerkev in njenemu poglavarju. Čudovit je bil uspeh našega silnega napada: 250.000 ujetnikov in 2300 topov je znašal naš plen v dobrem tednu. Tu je treba s sv. pismom vzklikniti: »Od Gospoda je to delo, in je čudežno v naših očeh. Ta je dan, katerega je Bog napravil; poskakujmo in veselimo se v njem!« (Ps. 117, 23—24.)

Ne samo veseliti se nam je, ljubi verniki moji, ampak tudi zahvaliti dobrega Boga za tako veliko dobroto, kakor nas uči sv. Pavel, rekoč: »V vseh rečeh se zahvaljajte, ker to je volja božja« (I. Tes.

5, 18) in na drugem mestu: »Zahvaljajte se neprenehoma za vse reči Bogu Očetu v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa« (Efež. 5, 20). Hvaležnost je torej krščanska krepost in zahvaliti se, je naša dolžnost. Tem bolj ko bomo hvaležni Bogu za prejete dobrote, tem večje milosti bomo od Njega prejeli. Zahvalimo torej Vsemogočnega, da je naša nadškofija zopet prosta sovražnika in vojnih nadlog, da smo zopet združeni s katoliško Avstrijo pod slavnim habsburškim žezlom. V tem zmislu sem bil naročil v nadškofiji ostalim duhovnikom, da slovesno praznujejo dan političnega našega odrešenja z zahvalnico: Te Deum laudamus; takisto naročam, da begunci, vrnivši se s svojim dušnim pastirjem v domovino, naslednjo nedeljo ali praznik zapojejo v cerkvi pred Najsvetejšim isto hvalno pesem.

Drugi vzrok, zahvaliti milostljivega Boga, je ta, da je bil naš presvitli cesar Karel I. dne 10. novembra t. l., ko je hotel prepeljati se skozi strugo Tera med Rudo in Vilesem, čudovito rešen iz deročih valov naraslega hudournika. Kako strašni udarec bi bil za našo državo, ako bi bil v teh resnih, burnih časih nam odvzet preljubljeni naš cesar, knez miru! Zato se imamo prav goreče zahvaliti božji previdnosti, da je to grozno nesrečo odvrnila od osebe Njegovega Veličanstva in od njegovih narodov.

Ko sem Njega Veličanstvu dne 28. oktobra t. l. brzojavnim potom poklonil svoje najspoštlivejše in najvdanejše čestitke in iskreno zahvalo za osvoboditev goriške nadškofije pod njegovim osebnim vodstvom, mi je blagovolil odgovoriti z naslednjim milostnim telegramom: »Njega c. in kr. ap. Veličanstvo se zahvaljuje Vaši ekscelenci prav toplo za izjave zvestobe, izražene o priliki osvoboditve mesta Gorice, in želi, da bi ljudstvo zveste in hudo izkušene nadškofije kmalu uživalo blagoslov častnega in trajnega miru in se po žrtvah, ki jih je domovina izkazala, opomoglo ter svojo krasno deželo k procvitu dvignilo.« Iz tega razvidite, kako očetovsko

skrb in ljubezen goji srce našega presvetlega cesarja za usodo naše lepe domovine in da se imamo nadejati zdatne pomoči iz njegove milostne in krepke roke.

Zato hvalimo Boga, da nam je našega preljubljenega deželnega očeta čudovito rešil iz valov deročega hudournika, in prosimo da ga tudi v prihodnje nam in celi državi ohrani zdravega in čilega, da z milostjo božjo modro vlada, resnico in pravico brani, željeni svetovni mir doseže, sv. katoliško Cerkev ščiti ter enkrat sprejme plačilo večnega življenja.

Torej smo zopet svobodni pod svobodnim solncem. Vendar v čašo našega veselja nam je Bog vlil nemalo kapljic grenke žalosti, kakor pravi sv. pismo: »Smeh se meša z žalostjo in radost konča z žalovanjem« (Preg. 14, 13). Ko sem z lastnimi očmi gledal strašno razdejanje mesta Gorice in popolno opustošenje goriške dežele ob bregovih sinje Soče, mi je srce zaječalo kakor nekdanj očku Jakopu, ko so mu njegovi sinovi prinesli navidezno suknjo prodanega svojega brata Jožefa. »Ko jo je oče spoznal, je rekel: Suknja je sina mojega, divja zver ga je požrla, zverina je Jožefa raztrgala« (I. Moz. 37, 33).

Pisana suknja goriške nadškofije je s krvjo poškropljena, polna zevajočih ran in od gornjega do dolnjega konca široko razparana. Ko sem s solznimi očmi zrl do tal porušene vasi in trge, ko sem žaloval nad razvalinami naših slovečih svetišč na Sv. Gori, Kostanjevici in na Mirenskem gradu, ko sem videl toliko cerkvâ in cerkvic podrtih ali pa spremenjenih v skladišča, v kuhinje in bolnišnice, cerkvena oblačila in orodja pokradena ali uničena, tedaj sem razumel večno lepe in resnične žalostinke preroka Jeremija, opevajočega razdejanje jeruzalemskega mesta in templja: »Gospod je zavržel svoj oltar, ostudil je svoje svetišče; dal je sovražniku v roke zidovje sijonskih zgradb... Sklenil je Gospod podreti zidove sijonske hčere; potegnil je svojo vrv in ni odtegnil svoje roke, dokler jih ni pokončal; predzidje je v solzah in tudi zidovje je v žalovanju. V zemlji tičijo

njena vrata, podrobil in zdrobil je nje za-pahe... postave ni več« (Žal. Jer. 2, 7—9).

Da, postave ni več! Prelamljajo se vse božje in cerkvene postave. Gospod je zavržel marsikateri oltar in pristudilo se mu je marsikatero svetišče zaradi naših in tujih grehov. Ta svetovna, dolgo trajajoča vojska je dala povod v nebo vpijočim grehom, krivicam, surovostim, tako da se vsak pameten človek zgraža in s strahom zre v prihodnost. Marsikaterega in marsikatero je izkoreninil, podrl vojni vihar, kakor šibko drevo, o čegar padcu nisem ni sanjal in čegar padec me je bolj v srce zbolel kakor padec Gorice.

Ker se greh na greh dela in se hudo žali sveti Bog ter se izziva Njegova pravičnost, zato tudi vojne ni konca ne kraja.

O, Jeruzalem, Jeruzalem, obrni se h Gospodu, svojemu Bogu!

Gorica je torej zopet naša, naše so bovške, kobaridske in tolminske visoke gore, naše so bistre vode, med njimi »brdka hči planin«, modrozeleni Soča, priča grozovitih bojov za našo osvoboditev, naše so gorke doline, naša so vinorodna Brda, naša je zopet goriška in furlanska rodovitna ravan, naše je zopet adrijansko obrežje in krševiti Kras, ali žalibog brez nekdanj tako cvetočih vasi, trgov, brez ličnih domov in ponosnih stavb, brez nekdanj tako veselih prebivalcev. Naši sinovi in hčere žalujejo in stradajo na tujem po barakah, raztreseni po širni Avstriji ali pa ječijo v italijanski sužnosti. Marsikdo je šel po osvoboditvi naše dežele brzo, bodisi iz radovednosti, bodisi za rešitev svojega blaga, pogledat svoj dom, vrniti pa se je moral ves razočaran, ker ni dobil več sledu svojega doma ali pa ga našel razdrtega in — praznega. Marsikdo je prišel ob vse svoje premoženje in je sklenil ostati na tujem, ki mu nudi drugo, morda boljšo domovino.

Preljubi moji verniki, zaklinjam vas pri ljubezni do svojega naroda in domovine, ne storite tega, ker drugače pridejo v našo deželo in med naš narod taki življi, ki bodo škodovali Cerkvi in narodu. Pomislite, da ima vsak kot člen naroda tudi

dolžnosti do ožje svoje domovine, za katere blaginjo in obstanek se mora boriti ne le na bojišču za časa vojne, ampak tudi v mirnem času. Ne samo iz političnih, narodnih in gospodarskih, ampak tudi dušnopastirskih ozirav je bolje, da živijo skupaj sinovi iste narodnosti in vere. Saj je tudi naš Odrešenik sam skazoval posebno ljubezen Judom, svojim rojakom. Apostoli pa so oznanjevali sv. evangelij najprej Judom in potem šele, ko so bili od njih zavrnjeni, poganom. Kristus je celo plakal nad razdejanjem jeruzalemskega mesta.

»Glejte, kako dobro in lepo je, da prebivajo bratje skupaj! . . . Ker tam je Gospod postavil svoj blagoslov in življenje na veke« (Ps. 132, 1, 3). Sicer bo treba premagati mnogo ovir, dobiti potrebnih sredstev in moči, trebalo bo še mnogo časa, da se opustošeni kraji in domovi obnovijo; vendar tisti vsemogočni in dobrotljivi Bog, ki je bil z nami za časa grozne vojske in nam podelil sijajno zmago, bo z nami tudi za časa miru. Božji previdnosti so znani tisočeri načini in pripomočki, da nam pomaga. In pomagal nam bo, ako ga goreče in stanovitno prosimo, ako trdno vanj zaupamo. Čim večja je naša slabost in revnost, tem rajši nam skaže svojo vsemogočnost in dobrotljivost. Delajmo, kakor da bi bilo vse le od naših moči odvisno, in zaupajmo v Boga, kakor da more samo On nam pomagati. Vrhutega je na svetu še mnogo dobrih src in premožnih, sočutnih ljudi, ki nam bodo pomagali obnoviti Gorisko z zasebnimi in javnimi sredstvi.

Kakor je nekdanji perzijski kralj Cir, navdihnjen od Boga, ukazal po celem svojem kraljestvu oznaniti Judom: »Kdorkoli izmed vas spada k božjemu ljudstvu, naj gre v Jeruzalem in zida hišo Gospodovo« (I. Ezdr. 1, 3), tako kličem tudi jaz svojim beguncem in jetnikom: Vrnite se v domovino, sezidajte hiše božje in svoje domove, kadar se vam bo to dovolilo.

Kralj Cir sam je dovolil, da so med Judi, ki so ostali v babilonski sužnosti, nabirali denar za zgradbo jeruzalemskega templja in je v ta namen celo vrnil 5400

srebrnih in zlatih posod, ki jih je bil Nabuhodonozor zaplenil v imenovanem templju. Vrnivši se v Sveto deželo, so Judje brž postavili v Jeruzalemu žgalni oltar na prejšnjem mestu in darovali Bogu navadno daritev zjutraj in zvečer. Petnajst dni pozneje so obhajali z veseljem praznik šotorov. Drugo leto po povratku iz sužnosti so postavili temelj novemu templju z veliko slovesnostjo. Sicer so jim pri zidanju templja nasprotovali Samarijani, ali vsled spodbude prerokov Ageja in Zaharija se je naposled po mnogih letih vendar končala krasna stavba, »čudež sveta«.

Vsi Izraelci se niso bili naenkrat povrnili v domovino. Kar jih je bilo ostalo v Babiloniji, so se vrnili pod vodstvom duhovnika Ezdra, kateremu se je pozneje pridružil še Nehemija, kot namestnik perzijskega kralja Artakšarša. Kljub nasprotovanju in spletkam Samarijanov je ta s skupnimi močmi vseh judovskih stanov sezidal v 52 dneh zidove, vrata in stolpe jeruzalemskega mesta. Glejte, ali ni bil pri tem delu očividni blagoslov božji? Tak blagoslov božji na duši in telesu, v hiši in na polju boste prejeli tudi vi, ako bodete Bogu zidali cerkve in svetišča. Posebno pa vam priporočam obnovev naših romarskih cerkvâ. Kakor je nekdanji Mati božja govorila ubogi, a pobožni pastirici Uršuli Ferligojki, kazoč na vrh Skalnice: »Reci ljudstvu, da naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi« — tako ponavlja zdaj ta ukaz nam vsem, posebno pa Marijinim častivcem. Naši pobožni pradedje so na Skalnici sezidali v štirih letih nebeški Kraljici (1540—1544) veličastno baziliko. Ali hočemo biti mi manj pridni in goreči? Res je, da smo zaradi vojne ubožali, ali pomagali nam bodo pri tem delu tudi verniki drugih škofij in dežel, pred vsem pa vsemogočni Bog in svetogorska Mati božja.

Babilonska sužnost je bila za malikovalske Jude ne samo pravična kazen božja, temveč tudi zdra v i l o. Vsled opustošenja Jeruzalema in uničenja templja in božje službe, vsled sedemdesetletnega pregnanstva, so spoznali Judje, da so se uresničile

nad njimi vse prerokbe in grožnje Gospodove. Zavrgli so svoje malike in se obrnili s celim srcem k svojemu Bogu.

Prej omenjena Ezdra in Nehemija sta se trudila ne samo za gmotno blaginjo povrnivšega se ljudstva, ampak tudi za njegovo dušno prerojenje. Ko je bilo končano zidanje mesta Jeruzalema, je Ezdra na novega leta dan zbranemu ljudstvu čital in razlagal Mozesovo postavo. Ljudstvo je zvesto poslušalo postavo in se milo jokalo, duhovniki pa so ga tolažili in k veselju opominjali. Štirinajst dni za tem so obhajali praznik šotorov in Ezdra je skupno z leviti čital ljudstvu Mozesovo postavo skozi celo sedmino. Ljudstvo se je nato očitno pokorilo in ponovilo zavezo z Bogom ter mu obljubilo zvesto služiti.

Dragi moji kristjani, posnemajmo ta lepi zgled! Naš povratak v domovino naj bo začetek novega življenja. Kakor sem že omenil, bodimo najprej h v a l e ž n i Bogu, da nas je tako nepričakovano osvobodil iz rok naših sovražnikov, da nam je vrnil našo lepo in rodovitno deželo, da so dobri ljudje v pregnanstvu nam pomagali in lajšali trpljenje, in slednjič tudi za poslano hudo izkušnjo, ki nam je le v zveličanje. Kakor je nekdanj prerok Izaija dvesto let pred vrnitvijo ljudstva iz babilonske sužnosti tolažil Izraelce v duhu, tako vas tolažim tudi jaz z njegovimi besedami: »Potolaženi, potolaženi bodite, moje ljudstvo, govori vaš Bog, ker njegova sužnost je končana in njegova pregreha je odpuščena: dvojno (kazen) je prejel iz roke Gospodove za vse svoje grehe« (Iz. 39, 1—2). Ne žalujte, ne tožite vedno, ne godrnajte, ne kritikujte, zroč povsod le črno in pretvarjajoč še dobro v slabo, ker s tem se stvari neboljšajo (izvemši ako ste za to postavljeni), temveč le škodujete, ker si s tem jemljete moč in veselo upanje za uspešno delo. Ako imate Boga v svojem srcu, imate vse, imate njegovo milost, mirno srce, zaupanje na boljšo časno in večno prihodnost. »Kraljestvo božje je mir in veselje v Sv. Duhu« (Rim. 14, 17).

Ne bodite malosrčni, češ, vse je izgubljeno, slabo se ne dá premagati, naše šibke moči se občnemu polomu ne morejo ustavljati. Ali nam ni doslej pomagal Bog, kakor smo ga prosili? Ali mislite, da Bog s to svetovno vojno ne bo dosegel svojih dobrih namenov? Ali je morda njegova desnica onemogla? Bog je dopustil, da se je boječi sv. Peter na genezaretskem jezeru v vodi pogrezal, ne pa potopil. Zato ga je Kristus prijel za roko in mu rekel: »Malovernež, zakaj si dvomil?« (Mat. 14, 31.)

Res hudi so časi, in vendar, kakor kaže vse, pridejo še hujši, vsaj za katoliško Cerkev. Po končani vojski bodo sovražniki sv. Cerkve skušali odvrniti od sebe vso jezo in ogorčenost, ki se sedaj kuha v srcih nezadovoljnejev, oškodovancev, političnih prekucuhov in ki si bo dala duška po vojski, ter jo obrnili na nedolžno katoliško Cerkev. Strašne posledice vojske bomo pozneje še bolje razvideli in občutili. Pripravimo se torej na to nevihto, vendar ne bojmo se! Kristusova Cerkev je zidana na trdni skali in peklenska vrata je ne bodo premagala.

Ta svetovna vojska je pomešala med seboj vse narode: vojaki, vojni ujetniki, evakuiranci so se seznanili z novimi kraji in narodi, spoznali njih jezik in navade, njih nazore in težnje, njih dobre in slabe strani. Dragi moji Goričani! Ko se bodete vračali v domovino, pustite na tujem, kar je slabega, in prinesite s seboj, kar ste videli lepega in dobrega, kakor uči sv. Pavel: »Vse pa poskusite, kar je dobrega, obdržite« (I. Tes. 5, 21). Ni vse zlato, kar se svetli. Posebno pa se varujte zmot in načel, ki so zoper Boga, dom in cesarja.

»Predvsem tem pa imejte ljubezen, ki je vez popolnosti,« tako opominja sv. Pavel. »Prenašajte drug drugega in odpuščajte si med seboj, če ima kdo čez koga pritožbo; kakor je Gospod vam odpustil, tako tudi vi« (Kol. 3, 13 do 14). Nadalje vam kličem z istim sv. Pavlom, učenikom narodov: »Prosim vas pa, bratje, v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa, da vsi

eno govorite in da niso med vami razpori; bodite pa popolni v istem duhu in v isti misli« (I. Kor. 1, 10). Sloge in edinosti je treba, ker nas čaka po vojski veliko težkega dela. Le s skupnimi močmi bo mogoče obnoviti nesrečno Goriško. Glejte, kako so sovražniki katoliške Cerkve edini, akoravno pripadajo različnim strankam in načelom. Če so oni edini v slabem, smo mi še lažje edini v dobrem, ker smo iste vere in narodnosti. Dovolj je bilo prepira, razpora, obsovraženja, dovolj pohujšanja. Proč z narodno nestrpnostjo, ki rodi toliko krivic in sovraštva, saj imamo vsi dovolj skupnih sovražnikov. Če prepirata se dva, tretji dobiček ima, pravi pregovor. Pri tem združenju strank k skupnemu delu seveda ne smemo izdati ali prodati krščanskih načel. »V potrebnih stvareh bodi edinost, v dvomljivih prostost, v vseh pa ljubezen,« tako je učil cerkveni učenik, sv. Avguštin.

Ker je ta vojna zrahljala družinske vezi, odtujila moža od žene, otroke od očeta, gospodarja od služabnikov, vernike od duhovnikov ter je zavladata povsod brezmejna neodvisnost, grda sebičnost in grozna razuzdanost, posebno med mladino, zato bo treba vse sile napeti, da zavlada po družinah krščansko življenje, rednost, zmernost in čistost, ubogljivost in ljubezen, da se mladina krščansko vzgoji in da zmagajo tudi v javnem življenju krščanska načela.

Noben pameten človek ne more tajiti, da ta vojska ni očitvidna kazen božja. Moderni narodi in države so odpadli od Boga, dali slovo njegovim naukom in zapovedim ter hoteli uvesti mesto krščanske omike novo omiko brez Boga, brez morale, brez pravičnosti. Na kako trhli podlagi je slonela vsa moderna kultura, nam je priča današnja svetovna vojna.

Če hočemo torej priti k miru in k prejšnjemu blagostanju, povrnimo s k Bogu in uvedimo v vse javno življenje in upravo krščanska načela. Krščanski duh naj torej vlada v šolah, posebno po vseučiliščih, krščanski duh naj preveva državno upravo in vlado, krščanski duh naj vodi naše po-

stavodajalstvo, naše deželne in državne zборе. Kristus naj zmaguje, Kristus naj vlada, Kristus naj caruje! Potem se nam ne bo bati tako izrednih nesreč in kazni božjih, kakršna je sedanja vojna, zakaj: Blagor ljudstvu, ki mu je Gospod njegov Bog: Ljudstvo, ki ga je On izvolil za svojo dediščino (Ps. 32, 12).

Jeruzalem, Jeruzalem, povrni se h Gospodu, Bogu svojemu! Dajte slovo posvetnemu življenju in razveseljevanju, posebno pa požrešnosti in nečistovanju, ki človeka poniža do živali in ga stori nesrečnega!

Proč s tistimi vednimi plesi, ki so se prirejali v naši deželi poleti skoro vsako nedeljo in so zapravljali toliko denarja, časa, zdravja in milosti božjih!

Opustite oskrunjevanje nedelj in praznikov, ki so v čast božjo in naše posvečenje ustanovljeni in ki so se žalibog onečaščevali z razuzdanostjo, grešnim razveseljevanjem, s hlapčevskim delom in opuščanjem službe božje!

Proč z grdim preklinjevanjem, ki Boga, Mater božjo in svetnike naravnost zasramuje in kliče kazen z nebes na grešnike in nedolžne!

Proč z grdim, pohujšljivim, peklenskim govorjenjem, ki prihaja iz skvarjenega srca in je dobrim v pohujšanje in spotiko! Proč z napuhom, nečistostjo in nevoščljivostjo, jezo in lenobo! Bodimo praktični kristjani, spolnujmo dolžnosti svojega stanu, molimo, delajmo in trpimo, prejemajmo večkrat zakramente sv. pokore in oltarja in spolnujmo božje in cerkvene zapovedi.

Priznavajmo svojo vero očitno, da nas enkrat Bog na sodbi ne zavrže, temveč spozna za svoje.

Spokorimo se, poboljšajmo se ponovivši z Bogom zavezo zvestobe, kakor so jo nekdanj Izraelci svojemu Gospodu obnovili po sedemdesetletni sužnosti in mu obljubili zanaprej zvesto služiti.

In tedaj bo usmiljeni Bog zopet blagoslovil našo deželo in nad njo razlil svojo

milost, srečo, mir in blagostanje. Da se te naše in vaše vroče želje izpolnijo, kličemo na pomoč Mater božjo, sv. Jožefa, sv. Mohorja in Fortunata, patrone naše goriške nadškofije.

Blagoslov Boga vsemogočnega, Očeta,

Sina in Sv. Duha naj pride nad vas in ostane na veke! Amen.

Pisano v zatiškem samostanu dne 4. decembra 1917.

† Francišek Borgia,
knez nadškof.

Najlepša služba:

Stati pri vratih večnosti in reševati duše, ki gredo skoz.

Za mesec januar je bil pri apostolstvu nolitve od sv. očeta določen kot glavni kamen za cel mesec: zveličanje umirajočih. In to ne prvič; tak me-

nično, povem ti: še danes boš z menoj v raju« na naslovni podobici niso pozlačene, ker je že vsega zmanjkalo. Pač pa ima druga izdaja neko pojasnilo glede bratov-

Pustite male k meni in nikar jim ne branite!

sečni namen je bil od sv. očeta določen že večkrat. S tem sv. Cerkev dokazuje in potrjuje, kako potrebno je skrbeti za zveličanje umirajočih.

Mi v ta namen molimo že dalj časa. Bratovščina za umirajoče se širi. Prvič natiskane sprejemnice (20.000) so že skoro pošle in treba jih je bilo dati tiskati drugič 20.000. Druga izdaja je malo manj lepa od prve, ker je papir slabši in črke »Res-

ščine, ki ga v prvi izdaji manjka in ki se glasi:

**Začetek, razvoj in glavni sedež
bratovščine.**

Bratovščino za umirajoče je ustanovil jezuitski pater Janez Lyonnard leta 1848. Širila se je najprej po Francoskem in v Belgiji. Nastal je tudi poseben ženski red ali kongregacija, čigar redovnice noč in

dan z molitvami in žrtvami obsipajo Srce Jezusovo in ga prosijo za zveličanje umirajočih. — Da bi se bratovščina bolj širila, se je P. Lyonard trudil, da bi se njen glavni sedež prenesel v Jeruzalem, na kraj, kjer je Jezus trpel svoje smrtne bridkosti. Jeruzalemski patrijarh Valega jo je na njegovo željo ustanovil leta 1864. v svoji stolni cerkvi, papež Pij IX. pa jo leta 1867. povzdignil v nadbratovščino za ves svet. Vsaka bratovščina tega imena se mora pridružiti jeruzalemski nadbratovščini, da je deležna istih duhovnih dobrot in odpustkov, ki jih ima ona. Tudi naša bratovščina ji je pridružena.

Bratovščina se torej širi, — a širi se premalo. Zdi se, da so mnogi ljudje, in sicer tudi taki, ki sami sebi žele lepe smrti, zelo hladnokrvni in si malo ženejo k srcu to, kako umirajo drugi. Vsak dan jih umrje, kakor znano, 140.000. **In to je najvažnejši dogodek vsakega dne na celem svetu.** Nič važnejšega se na svetu ne more zgoditi, nič zanimivejšega, nič usodnejšega kakor to, kako umira in umrje teh 140.000... In vendar nas to tako malo briga, da si iz tega ne delamo kar nobenih skrbi! Koliko se brigamo in koliko časa potratimo z drugimi neskončno malenkostnejšimi zadevami! Vsak dan bremo znova in premlevamo že stotič in stotič, kaj je govoril Wilson, pa kaj Lloyd George, pa kaj je rekel Czernin, pa kaj Trockij, kaj Seidler in kaj Wekerle itd. in iz tega večnega branja in ponavljanja ne pridemo nikamor naprej. Kam pa gre vsak dan 140.000 ljudi, ki zapuste ta svet, o tem pa seveda časniki molče in zato nas to ne briga... Ko bi en dan v bitki padlo 140.000 mož, ali potres en dan podsul 140.000 ljudi, bi seveda o tem pisali vsi časniki in bi govorili po celem svetu. Ker je pa teh 140.000 raztresenih po celem svetu, zato se zanje nobeden ne briga; a zaradi tega ni ta dogodek nič manj važen in usoden...

Ako površni in lahkomišelni svet na to ne misli, pa mislimo vsaj mi, ki vemo,

da s tem svetom ni vsega konec, ki vemo, da se s smrtjo pravzaprav šele začne življenje, življenje brez konca — življenje neskončno lepo in srečno, ali življenje neskončno žalostno in nesrečno... Mislimo, mislimo vsak dan na to, in premišljujemo, kaj bi mogli storiti, da bi kolikor mogoče mnogo ljudi mogli obvarovati večne nesreče ter jih osrečiti večno... **Lepše naloge si na vsem svetu ne moremo misliti in želeti, kakor stati pri vratih večnosti, kjer jih gre vsak dan 140.000 skozi, pa reševati tiste, ki se imajo potopiti...** To je obilen ribji lov, to je bogata žetev, to je plen, ki ga iztrgamo peklu. Kakšna pridobitev, kakšna zmagal... Pojdite se skrit vse zmaže, s katerimi se ponša svet, vse pridobitve, katerih se ljudje toliko vesele!

O duše krščanske, ki veste, kaj je večnost, kaj nebesa, kaj pekel, kaj duša, kaj Bog, stopite kot prostovoljci v to plemenito, vzvišeno službo: lovite, žanjite, rešujte duše za nebesa! Bolj vzvišene službe ni, večji dobiček se vam nikje ne obeta. In to delo ni tako težko. Časih manjka na vagi samo enega malega uteža, morebiti samo par zrnec, pa se nagne vaga na eno stran. Morebiti manjka tudi duši, ki se ziblje med nebesi in pekлом, samo enega očenaša, samo enega zdihljaja, da se nagne na stran nebes. In med temi 140.000 — koliko jih čaka našega zdihljaja, našega očenaša, našega obhajila, naše maše, našega rožnega venca ali karkoli je že potreba. Kdo bi tukaj ostal hladnokrven in len, kdo bi ne pomagal, kdo ne priskočil, ne reševal, kar največ more, kdo z veseljem ne delil bogatega plena?!

Širite torej to prelepo, prek користno in prepotrebno bratovščino povsod, kakor daleč sega vaš vpliv!

Vas pa, ki ste že vpisani, moramo opomniti:

1. skrbite najprej, da boste gotovo opravljali vsaj to, kar se zahteva kot bra-

tovska dolžnost: en očenaš ali dotično molitev.

2. Ker je pa to zelo malo, zato poleg tega malega izvršujte goreče še druge pobožne vaje v prid umirajočim, kakor so našete v sprejemni knjižici. Od časa do časa tista navodila znova preberite, da se znova vnamete za to sveto delo!

3. Če morete, dajte tudi vsaj za eno sv. mašo na leto v ta namen; če več, seveda toliko bolje. Drugod imajo tako urejeno, da udje plačujejo za maše vodstvu bratovščine, ki potem skrbi, da se maše opravljajo, kakor je pri nas to pri bratovščini za duše v vicah (sv. Dizma) ali pri misijonski mašni družbi. Ker

imamo pa pri nas te vrste plačevanja za maše že več, zato da ne bo zmešnjave, pri tej bratovščini ni predpisano, da se mora plačevati za maše pri vodstvu bratovščine, ampak se lahko da za maše kjerkoli. Zaradi tega pa udje na sv. mašo nikar ne pozablajte; ni sicer dolžnost, a priporoča se vam toplo, ker sv. maša je vendar najmočnejše sredstvo, dušam pomagati.

Vršite torej zvesto to sveto službo. Stojte pri vratih večnosti, polagajte na tehtnico večnosti svoja dobra dela in pošiljajte duše, namenjene v pekel, — v nebesa! Angeli božji nimajo lepše službe, kakor je ta!...

O, dovoli!

Noč je mrzla,
luna sije, sneg iskri,
rajski sinček
pa tam zunaj v hlevcu spi.
Prenočišča
njima Betlehem ne da,
lica boža
mu nebeška mamica.

O dovoli
Mati božja, prosim te,
dete vzeti,
da ga položim v srce,
kjer ljubezen
gorka njega grela bo,
duša zvezo
pa sklenila z njim tesno.
Savinjka.

Ljubezen do domovine — krščanska čednost.

Ljubezen se začinja pri samem sebi. Poleg Boga človek najprej ljubi samega sebe. To je čisto naravno. To ljubezen je Bog človeku v srce vsadil, in sicer takó močno vsadil, da je izruvatí ne more. Človek je sam sebi prvi, zato mora poleg Boga sam sebe najprej ljubiti. Kdor je samemu sebi slab, komu drugemu bo dober? vprašuje sveto pismo (Modr. 14, 5). Tudi zapoved Gospodova: »Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!« nam priča, da človek po naravi najprej ljubi samega sebe, ker le potem se more ljubezen do bližnjega primerjati z ljubeznijo do samega sebe, če človek samega sebe ljubi.

Pri tem pa ne mislimo sebične, samogoltné ali zgolj mesene ljubezni do samega sebe. Take ljubezni do nas samih je v nas le preveč in se imenuje samoljubje, ki je vir vse poželjivosti in korenina sedmerih poglavitnih grehov v nas. To samoljubje moramo v sebi le zatirati; in čim bolj je zatremo, bolj svojo dušo oplemenitimo, bolj napredujemo v dobrem. — Če govorimo o ljubezni do sebe, mislimo le na pravo, modro in čisto ljubezen, s katero človek sam sebi to želi, kar mu je v resnično srečo. Taka ljubezen do sebe je dovoljena, je potrebna, in če ljubimo sebe zavoljo Boga, ker Bog takó hoče, je to krščanska čednost,

kakor je krščanska čednost tudi ljubezen do bližnjega.

Če je pa to božja naredba in božja volja, da človek samega sebe najprej ljubi, potem je božja naredba in volja tudi, da človek za samim seboj najbolj ljubi tisto, kar je njemu bližje, kar je z njim bolj v zvezi. Torej izmed ljudi za samim seboj najbolj ljubi svoje domače, potem svoje sorodnike, potem svoje ožje rojake, potem vse ljudi svojega rodu in nazadnje vse ljudi na svetu. Izmed krajev pa najbolj ljubi svojo domačo hišo, potem svoj domači kraj, domačo deželo, oziroma deželo svojega rodu in potem ostali svet.

S tem je ljubezen do domovine utemeljena. In ne samó utemeljena; marveč če je ljubezen do sebe — ako ljubimo sebe zavoljo Boga — krščanska čednost, je iz istega razloga tudi ljubezen do domovine krščanska čednost. Saj kristjan, ki iz vere živi, mora delati vse zavoljo Boga.

Ljubezen do domovine je torej sama na sebi nekaj naravnega, nekaj lepega, povrh pa še krščanska čednost. Zato pa vsak dostojen človek in vsak veren kristjan svojo domovino ljubi. Nasprotno pa je domovine ne ljubiti nekaj neznačajnega, nekaj grdega, pa tudi nekaj nekrščanskega. »Kdor pa nima ljubezni do svojih, posebno do domačih, je slabši od nevernika,« pravi sv. Pavel. In v listu do Rimljanov pravi, da je bila to ena najgrših lastnosti poganov, da so bili »brez občutka«. In brez občutka so tudi ljudje, ki domovine ne ljubijo. Vsi plemeniti ljudje so ljubili in ljubijo svojo domovino. Jezus Kristus sam, dasi Bog, ki je prišel odrešit vse narode, je bil kot človek tudi sin svojega naroda in je ta narod še posebe ljubil, zato ker je bil njegov. O tem bi se dalo navesti za dokaz več mest iz sv. pisma. Sv. Pavel, ta mož, poln vseh plemenitih čuvstev, je vroče ljubil svoj judovski narod in svoje rojake, tako da je želel biti sam zavržen, če bi mogel s tem rešiti svoje rojake. Kako je ljubil svoj narod Mozes in se žrtvo-

val zanj, kako Jeremija in drugi preroki — dasi so svoje rojake pogostokrat ostro svarili in jim kazni napovedovali, Jeremija je bil kar neutolažljiv nad nesrečo svojega mesta in naroda. In kaj podobnega bi dobili tudi, če bi pogledali v življenje svetnikov.

Tudi današnji goriški pastirski list govori o ljubezni do domovine. Prezvizišeni gospod nadškof roti svoje Goričane pri ljubezni do domovine, naj ne prepuščajo svoje zemlje ljudem tujega rodu in morda še tuje vere. Naj bi Goričani ta glas svojega nadpastirja res poslušali!

V tej vojski je ljubezen do domovine v naših srcih močnejše vsplamtela. Kako bi ne! Kaj so naši možje in fantje svojo kri zastonj prelivali? Za Avstrijo, dà, — a ne zato, da bi nam bila Avstrija trda mačeha; skrbna mati nam mora biti! Polnopravni otroci te matere hočemo biti, svobodni in svoji gospodje na svoji zemlji! Če so naši vojaki bili enaki drugim v trpljenju, zakaj bi ne bili mi enaki drugim v pravicah? Kaj je naravnejša zahteva kakor to?

Ravnokar so se podpisovale ali se še podpisujejo izjave za samostojno jugoslovansko državo (pod avstrijskim cesarjem seveda). Občinski možje so govorili v imenu svojih občin; a tudi žene in dekleta ste se to pot oglasile in zahtevate prostost svojemu narodu. Prav je tako in lepo! Če morate s svojim delom skrbeti za to, da se domovina preživi, imate tudi pravico govoriti in soodločevati o bodočnosti naše domovine. Katere še niste podpisale, le gotovo podpišite, ko pride pola do vas!

»Bogoljubov« poklic je delati za to, da bi bili Slovenci dobri in pobožni kristjani. To je in ostane vedno glavna stvar. Ne samó časno, — večno hočemo biti srečni! Zaradi tega pa nikakor ni treba, da smo za časno domovino brezbrizni in brezčutni. Nasprotno: pamet in vera nam velevata, da svojo domovino ljubimo ter delamo za njeno prostost in čast! — Naša ljubezen do domovine naj ne bo ozko-

srčna, sebična; to pokažemo najbolj s tem, da delamo za misijone, za tuje narode, ki naše pomoči potrebujejo. A domovina nam je in mora biti prva in nad vse dra-

ga! Ljubezen do domovine je lepa pred ljudmi in hvalna pred Bogom.

Bog živi vse Slovencem
pod streho hiše ene!

1858 — 11. svečana — 1918.

Saj veste, kaj se je zgodilo 11. svečana in kakšen god ta dan obhajamo. Ni še star ta god, šele nekaj let ga poznamo in imamo. A zdaj ga najdete v pratiki in v vsakem koledarju zaznamovanega: prikazanje naše ljube Gospe v Lurdu. Ta dan okoli 11. ure dopoldne je videlo nedolžno dekletce z imenom Bernardka v masabjelskem skalovju nad reko Gav blizu Lurda nenavadno prikazen, ki se ji je potem 25. sušca razodela z besedami: »Jaz sem Brezmadežno spočetje«. To je bilo leta 1858. Od takrat je Lurd zaslovel po vsem svetu.

Na najslovesnejši način se je pred desetimi leti obhajala 50 letnica tega znamenitega dogodka. Tudi mi Slovenci smo jo obhajali z različnimi slovesnostmi. 600 se nas je pa odpeljalo dne 11. maja na sveti kraj sam, kjer smo preživeli štiri izredno lepe dni, bili priče velikanskih slavnosti in velike verske gorečnosti; ter tudi pustili tam in dali vzditati v svetišče spo-

minsko ploščo, ki govori o tem našem romanju in o naši vdanosti do nebeške Gospe. Tega bo torej letos meseca maja deset let.

11. svečana pa je 60 let, kar je Marija izvolila stopiti na grešna zemeljska tla v Lurdu in odkar prejema tam češčenje svojih neštetič častilcev. Vojni hrup, ki še vedno noče ponehati in ki se razlega tudi po Francoskem, pač ni pripraven, da bi se ta jubilej kaj slovesneje obhajal. Samo toliko, da se ga spominjamo. — Sliši se pa, da so Francozi tudi med vojsko precej pridno zahajali v Lurd, tožiti Mariji svoje težave in se ji priporočati. Njenega opomina: pokora, pokora, pokora! ki ga je po Bernardki sporočila svetu, Evropa pač ni hotela slišati. Zato nam je Bog pokoro sam naložil. Naj bi se po tej strašni vojski siloma spokorjena Evropa in zlasti še Francija po posredovanju Marije zopet spravila z Bogom in našla v njem trajen mir in blagoslov!

Krasno ogledalo krščanskemu ženstvu:

Sv. kneginja Elizabeta.

(Dalje.)

Po navadi tistih časov sta se deželni grof Ludovik in njegova zaročenka Elizabeta poročila, ko je bil on star 21 let, ona pa šele 14 let. Bila sta sicer mlada poročena, a bila sta bolj pametna kakor mnogi pri petdesetih letih: »Zakaj starosti ne dela častitljive ne dolgo življenje, ne veliko število let, ampak umnost človekova velja za sive lase, in življenje brez madeža je velika starost.« (Knjiga modrosti 4, 8, 9.) In to je bilo pri tem ženinu in tej

nevesti. Stopila sta v zakonski stan pametna in nedolžna kot dva angela. Zato je pa tudi bilo in jih še bo malo tako srečnih zakonov, kakor je bil ta. Zakaj: kakršna priprava na zakon, taka je sreča v zakonu. Svetost in poštenost pred zakonom, rodi srečo v zakonu; greh pred zakonom pa rodi žalost in nesrečo in dolgo, grenko pokoro v zakonu.

V zakonu je bila sv. Elizabeta sijajen zgled dobre žene in skrbne matere svo-

jim otrokom, pa tudi usmiljene matere vsem siromakom. Usmiljenje do siromakov je značilna in glavna čednost njene svetosti. Sestri te glavne čednosti pa sta bili pri njej ponižnost in potrpežljivost v križih in težavah. Zato je bila sv. Elizabeta posebljena »križana usmiljenost.«

Za šestimi leti lepega, srečnega in mirnega življenja v zakonu se je pojavil na obzorju njenega življenja kelih terpljenja. — Njen mož, deželni grof Ludovik se je zaobljubil na križarsko vojsko. V dobi od l. 1096. do l. 1270. so namreč evropski narodi napravili sedem vojska v Palestino, domačo deželo Gospoda našega Jezusa Kristusa, da bi ondotne svete kraje, kjer je Gospod živel, trpel in umrl, osvobodili izpod oblasti divjih Saracenov ali Turkov. Vojaki, ki so se šli tja borit za krščansko vero in njene sv. kraje, so si v znamenje svetega boja, pripenjali na obleko rdeče križe in po teh križih so se imenovali križarji, vojske pa križarske vojske. Tudi Elizabetin mož se je podal na tako vojsko l. 1227.

Ločitev od tako krepostnega in dobrega moža je bila nepopisno težka in grenka. A prestala jo je junaško in vdano v božjo sveto voljo.

Marsikatera žena je sama skusila tako bridkost, ko se je poslovila od svojega moža, ki je odrinil na krvavo svetovno vojsko. Lahko si torej vsaj nekoliko predstavlja srčne bolečine sv. Elizabete. — Ostala je sama s tremi malimi otroki.

Komaj pa je malo pozabila bridko slovo, je prišlo še hujše. Križarji so se na Italijanskem v pomorskem mestu Brindisi zbirali in vkrcavali na ladje, da se prepeljejo v Palestino. Kar je izbruhnila med vojaštvom kužna bolezen, ki je pokosila tudi mladega deželnega grofa Ludovika, moža sv. Elizabete. Star je bil komaj 27 let. Silna žalost je legla na vso armado. Vendar so odjadrali v sv. deželo. Med tem je bila obveščena sv. Elizabeta o moževi smrti. Od velike žalosti se ji je hotela sprva skoraj zmešati pamet, pa kmalu se

je potolažila z nauki sv. vere in vdala v božjo voljo. Tudi ta kelih je pilo mnogo naših žena, zato vedo, kako grenak je.

Pa križi so začeli nanjo kar leteti kakor na Joba. Možev brat Henrik se je polakomnil vlade in premoženja svojega pokojnega brata in je v svoji hudobni brezvestnosti sredi hude zime zapodil Elizabeto in njene drobne otročiče z grada, češ: zdaj je vse moje, pojdi, kamor ti drago! V bližnjem mestu Izenak pa je še ljudem prepovedal, da je ne smejo nikjer pod streho vzeti. In res je nehvaležni ljudje niso hoteli poznati, in ne se je usmiliti, četudi jim je prejšnja leta veliko dobrega storila. Vsa trepetajoča od gladu in mraza se je zatekla v nek prazen svinjak. Tu je prenočila s svojimi otroci. Tako je bridko skusila, da je nehvaležnost plačilo sveta. — Pa v križu in zapuščenosti in revščini se je čutila srečno s trpečim in siromašnim Kristusom. — Končno sta ji pomagala iz najskrajnejše bede neki duhovnik pa tudi njen stric, škof v Bambergu.

Trpljenje pa je sv. Elizabeto očistilo in posvetilo. O tem bomo še veliko slišali. Zakaj kakor ogenj očiščuje zlato, tako trpljenje človeška srca.

Ko so se križarji l. 1229. vračali iz pete križarske vojske, so vzeli s seboj tudi kosti njenega moža. Z velikimi slovesnostmi so jih doma sprejeli in častno pokopali v neki samostanski cerkvi. Pri tej priliki so se Elizabeti zopet odprle vse boleče srčne rane, da se je vsakemu v srce smilila.

Ko je prišlo na dan, kako grdo je ž njo in njenimi otroci ravnal njen svak, pokojnikov brat Henrik, so plemeniti in pošteni vitezi odločno nastopili proti brezsrčnemu človeku, mu očitali njegovo grozovito krivičnost in zahtevali, naj vrne vdovi, kar ji je roparsko vzel. To je pomagalo. Vrnil je vse in se ž njo spravil, ki mu je iz srca rada vse odpustila.

A tako se je bila že privadila uboštva, da ni mogla strpeti na sijajnih graščinah. Hotela je posnemati ubogega Je-

zusa, ki ni imel, kamor bi glavo položil. — Pustila je vlado svojemu sinu Hermanu, sama pa si je pridržala za preživljanje mesto Maribor na Nemškem v Turingiji (ne na Štajarskem!). Sezidala je tam veliko bolnišnico. Vse svoje dohodke je zanjo porabila in notri stregla bolnikom. Sama pa si je zraven bolnišnice postavila preprosto leseno hišico in v njej siromašno živela ter si služila boren kruhek s prejo volne. Večino svojega časa pa je porabila za postrežbo bolnikom, ki jim je stregla s tako ljubeznijo kakor bolnemu Kristusu.

V ljubezni do Boga in trpečega bližnjega se je povživala kakor goreča sveča,

dokler ni dozorela za večnost dne 19. novembra 1231, stara šele 24 let. Zgodaj je končala, pa je dopolnila veliko let; zakaj njena duša je Bogu dopadla, zato je hitel, vzeti jo izmed hudobij. (Modr. 4, 13, 14.) Že štiri leta po smrti l. 1235. je bila proglašena za svetnico. Zdaj tam s Kristusom kraljuje, ker je tu ž Njim trpela.

To je kratek obris njenega svetega življenja. Znaprej bomo pa slikali posamezne lepe prizore ali dogodke njenega trpljenja in delovanja, kar naj zbudi mnogo posnemalcev in posnemalk!

M. Štular.

(Dalje.)

»Hvaljen Jezus!«

Na znanje vsem izvenkranjskim Slovencem.

Nekaj let je že, kar imamo ta okrajšani krščanski pozdrav. Začeli so pa nekateri dvomiti, če se na to skrajšano obliko dobé tudi odpustki. Kajti vse molitve, z odpustki obdarjene, morajo biti iz latinščine natančno prestavljene. Latinsko se pa glasi ta pozdrav: »Laudetur Jesus Christus«; to je natančno poslovenjeno: »Hvaljen Jezus Kristus«. Ljubljansko knežškofijstvo je že pred leti v Rimu prosilo, da naj za okrajšani pozdrav »Hvaljen Jezus« veljajo isti odpustki (50 dni) kakor za latinski pozdrav, kar je Rim sevêda dovolil.

Da bi pa ne bilo nobenega dvoma, da odpustek ne velja samo za ljubljansko škofijo, je ljubljansko škofijstvo še enkrat izrečno zaprosilo v Rimu, da naj velja to za vse Slovence. Nato je prišel od sv. penitencijarije odgovor, datiran z dnem 16. novembra 1917 št. 1323, podpisan od kardinala van Rossum-a, da so sv. oče v avdijenci imenovanemu kardi-

nalu pritrdili, da velja odpustek za okrajšani pozdrav za vse Slovence brez razlike škofije.

Za odgovor zadostuje samo beseda »Amen« (Tako bodi!), pravi rimski odlok izrečno. Navada je, da se odgovarja »vekomaj, ali na vekomaj, ali na večne čase, amen«. To je vse lepo, vendar potrebno ni.

Zaradi edinosti bi bilo torej želeti, da se vsi oprimate tega okrajšanega pozdrava. Rabite ga toliko bolj pridno, kolikor krajši je, da boste imeli toliko več odpustkov! Spočetka se morebiti ušesa in usta malo bolj težko privadijo na to spremembo, sčasoma se pa ta težavica že preмага. Napačna pa je misel nekaterih ljudi, da se v takih rečeh ne sme nič prenarediti, in da je koj »nova vera«, če se v molitvah kaj malega prenaredi. Varujmo se le napačnih novotarij, n. pr. novih šemarij v obleki, kar je pa pametno in koristno, se pa sme zmirom prenarediti.

Vojak — kako moli in bere.

Nad bojišče je legla hladna jesenska noč. Na celi črti je vladal mir, le topniški streli so se menjavali sem in tja v znamenje, da čujejo na obeh straneh.

V strelskem jarku se menjavajo nočne straže. Iz kaverne prileze mlad vojak. Obraz mu kaže, da je bil že v najlepšem spanju. Kakor hitro se pa zave položaja, pokaže vesel izraz. Cel dan je delal s tovariši, popravljali so od granat razkopano kritje. Niti par minut ni imel prostega časa, da bi ga porabil v svoje namene. Šele sedaj v pozni noči mu je dana prilika, da izpolni to, kar ga je učila rodna mati, namreč: povzdigne duha k Bogu.

Desnica mu počiva na puškinem kopitu, z levico pa prebira jagode rožnega venca. Venomer ponavlja Češčena Marija, milosti polna... Dalje ko moli, tem slajši se mu zdi in tem globokeje mu prihaja iz srca. To pa prav nič ne zmanjša njegove pozornosti. Oko mu je vedno pazno uprto v nočno temo, da se od kje ne priplazi sovražnik. Že je v drugič ponovil vse tri dele rožnega venca, na to ponovi še krajše molitvice, ki jih zna iz glave. Tako je njegova molitev končana.

Drugače puste, dolge nočne ure so mu pretekle na ta način najhitreje. Od kaverne se začuje šum, znamenje, da dojde nova straža. Sam sebi ne verjame, da je že potekel čas njegove službe. Šele ko se ustavi straža pred njim, spozna, da je resnica. Po oddani službi odhiti lahkkih korakov in veselega srca na svoje ležišče. Tam se zarije med svoje tovariše in v novem jutru prav sladko zaspi. Njegove ustne se pa še vedno pregibljejo, kakor da ponavljajo: Češčena Marija, milosti polna...

Ne želim, da bi te vrstice brale samo kranjske ženice, ampak kar največ tudi naša vojska, ki so raztreseni daleč po svetu. Oni žele berila, njim je dobro došel vsak papir, ki ga najdejo, samo da je popisan v njih jeziku.

Kadar sem prišel skupaj s kakim Slovencem, je vselej prišlo gotovo do vprašanja: Imaš kaj brati? Nisem imel s seboj drugega kakor dva molitvenika, namreč: »Fantom za slovo« in »Krščanski vojak«. Ker nisem imel drugega, ga je vsak rad vzel, in vselej sem ga dobil nazaj s pripombo: »Lepo branje je notri!«

Bilo je pred leti na Tirolskem. Po običajnih ogovorih se mi je približal neki Slovenec; takoj je zopet na vrsti: »Imaš kaj brati?« »Imam nekaj, ali ne vem, če ti bo ugajalo,« mu odgovorim. Iz nahrbtnika pa izvlečem en letnik »Zlate dobe«. On ves presenečen zakliče: »To je pa kakor nalašč zame! Jaz sem tudi abstinent!« Rad in nerad sem mu dal; nisem ga videl prej ne slej, ker še tisto noč smo vzeli slovo iz Tirolske.

Marsikateri vojak bi dobil dovolj dobrega berila od svojih domačih, ali vedno premikanje iz enega kraja v drugi popolnoma onemogoči vse dopošiljanje. Mnogih bi se dobro berilo sedaj veliko bolje prišlo, ker bolečina nas je naredila bolj samozavestne, trezne.

Bil sem priča pogovoru. Eden tovarišev pravi: Pred leti sem tako klel, sedaj pa, kar je vojska, nič več. Drugi pravi: Jaz ravno tako, mati so me zmiraj svarili: Ni treba tako grdo kleti! Ali vse je bilo zastonj. Sedaj mi pa samo redko kdaj in še tedaj nevede uide kaka kletev.

Eno leto je sedaj preteklo, kar sem užival vse dobrote bojišča. Prišlo je, da sem tudi jaz moral iskati pomoči v bolnišnici. Težko je bilo slovo od tovarišev. Ali se vidimo še kdaj zdravi ali ne, kje in kako? Ves v te misli zatopljen prestopim prag vojne bolnišnice. Presenečem zapazim na mizi »Bogoljub«. Kdo bi si bil mislil, da daleč tu v Sedmograških gorah najdem najpriljubljenejši slovenski časopis! Eno leto nisem čital slovensko izven molitvenika, sedaj pa mi pride pred roke »Bogoljub«. Tedaj ga začnem čitati vrstico za vrstico, postalo mi je takoj lažje, ker na-

Dr. Janez Krek s hrvaškimi katoliškimi visokošolci, Domagojci, pri poučnem tečaju na gori sv. Jošta pri Kranju.

šel sem tolažilne besede, pisane v domačem jeziku. Sploh v vojnih bolnišnicah se zmiraj dobi kaj za brati od gospoda vojnega kurata. Vsakemu se postreže v njegovem jeziku, če je le mogoče. V tem oziru so druge bolnišnice veliko na slabšem.

Končno ti želim, dragi »Bogoljub«, da kar moč v največji množini prideš pred oči naših vojakov, da zdraviš njih dušne in telesne rane!

Jože Urbas.

Kraljica — kraljaj!

Za praznik Marijinega oznanjenja vsem, posebno pa udom bratovščine »Kraljice src«, ki se ta dan posvetijo Mariji.

Prava pobožnost do Marije mora v nas oživljati v e r o, nas navajati na to, da po Marijinem zgledu in njej na čast živimo, mislimo, ravnamo vse tako, kakor verujemo. In v tej bratovščini »Kraljice src« se Mariji popolnoma posvetimo, darujemo, u s l u ž b i m o: »Vse bom veroval, mislil, storil tako, kakor bo Mariji všeč, in zato, da jo počastim in ji skazem svojo ljubezen. Nikdar pa ne storim ničesar, česar bi Marija ne odobraval.« — Že pri navadnih vsakdanjih opravilih vedno pomislimo, kako bi to ali ono reč izvršili. V božjih in verskih rečeh pa naš razum sam ne more do popolne resnice in zato mora vprašati, kaj je rekel in odločil v tej ali oni reči Bog. Ko nas je pa Bog hotel poučiti o večnih resnicah in nas zveličati, se je božji Sin nekako uslužbil Mariji. Kajti velika njegova dela, ki jih je izvršil za naše zveličanje, so obenem častila Marijo. In ravno na ta način služijo Mariji njeni služabniki v tej bratovščini svoji nebeški »Kraljici src«: »Vse, karkoli mislim, govorim, delam za svoje zveličanje, hočem po zgledu božjega Sina misliti, govoriti in storiti Mariji v čast«. Zato je geslo te bratovščine: »Vse po Mariji za Jezusa!« in posvetitev »Kraljici src« pravzaprav ni nič drugega, kakor ponovitev krstne obljube. Tako je življenje v duhu te bratovščine prava Marijiná služba. Ker je pa blaženi Grinjon

Op. ur. Če Te ta »Bogoljub« dobi, dragi Jože iz Vavte vasi, bodi nam srčno pozdravljen! Torej si vendar še živ! Bog Te varuj tudi še nadalje! — In vsem vojakom, ki »Bogoljuba« v roke dobe, naše najiskrenejše pozdrave! Hvala Bogu, kakor vidimo iz raznih pisem, mnogo, mnogo je izvrstnih, blagih fantov med njimi, ki jih tudi vojaščina ni mogla pokvariti! Bog vas obvaruj in Marija!

(začetnik te bratovščine) sam rekel, da je to skrivnost, ki jo bodo ljudje težko razumeli in še težje v dejanju izvršili, zato pogledjmo, kako se kaže vse to v življenju.

Ravnokar so se v nedeljo popoldne ljudje vsipali iz cerkve. Med prvimi je bila Kodermanova Katra, ki je bila med večernicami pod korom, kjer je med božjo službo bolj kratko, kakor spredaj. Kam neki se ji tako mudí, kakor da bi žvižgal vlak na postaji? Vlaka ni bilo, toda pred krčmo je zavriskal Lisjakov France, ki je prišel na dopust. Zvon povabi dobre ljudi v cerkev, gostiln pa seveda tudi niso zidali zastoj in zato je treba tudi za to povabila. In to je naša Katro čisto zmešalo. Sicer so danes gospod rekli ljudem, naj v nedeljo več molijo, za vojake, za mir, v spravo božjemu Srcu itd., ker v delavnik sedaj nimajo časa, toda Katra si je pri tem mislila: »Eh, kaj, saj ni časa, tudi v nedeljo ne, in človek je ves zmučen, da si rad malo odpočije« itd., kdo bi našteval vse ugovore, ki si jih izmislil tako brihtna glavica, kot je bila Katra. Toda kakor je vse na svetu omahljivo, tako tudi Katra. Ko je zavriskal France, so padli vsi pomisleki zaradi časa in počitka: »Saj itak ves teden ni časa; privoščimo si ga vsaj danes, ko ga imamo. Saj je res čudno, da me še niso prekrstili v Magdaleno, ko delamo toliko pokore. Še plesati bom pozabila, če bo vojska še dolgo trpela.« — Pri teh mislih se je Katra globoko oddahnila in jo navrla proti gostilni. Hvaležno se je nasmehnila Francetu in zgínila pod smrekovo vejico. Naprej pa je bilo, kakor navadno pri mladih ljudeh ob takih priložnostih... Pa so to Katrico držali nekoč botri na rokah in v njenem imenu govorili krstno obljubo: »Odpovem se hudobnemu duhu in vsem njegovim delom...« Kajpada Katra takrat še ni mogla misliti na krčmo in na fante in ples, pač pa bi zdaj lahko

misli včasih na besede krstne obljube. Pa ti pozabi na nje ravno takrat, ko bi morala na nje najbolj misliti. Katra se še ni odpovedala hudemu duhu in njegovim delom.

Par dni potem, ko so bili Katrico prinesli od krsta, so nesli od sosedovih h krstu Blažičevo Ivanka. Tudi za njo so njeni botri obljubili ravno isto: »Odpovem se hudemu duhu in njegovim delom...« Bil sta potem s Katro večletni tovarišici, dokler je bila tudi Katrica še dobra. Naenkrat pa so šla njuna pota narazen. Ivanka je bila namreč nekoč pri sv. duhovnih vajah pri sv. Jožefu nad Celjem. Slišala je govoriti o »Kraljici src«. To je pa res nekaj lepega: »Odpovem se hudobnemu duhu in vsem njegovim delom... in to pod materinim varstvom in gospostvom Marijinim...« Skrbno se je pripravljala za praznik Marijinega oznanjenja in potem se je ta dan popolnoma posvetila Mariji. Čutila se je potem tako srečno, da tega ni opustila nobeno leto več. — Začelo se je za njo novo življenje: »Služabnica Marijina, se odpovem vsak dan, pri vsakem delu, pri vsaki priložnosti hudobnemu duhu in njegovim delom.« In tako še danes pod varstvom »Kraljice src« izpolnjuje krstno obljubo. In tudi ona je bila to nedeljo v cerkvi, ne pod korom, ampak pri Marijinem

oltarju. Ko je odhajala od doma v cerkev, ni gledala, kakor Kodermanova Katra, če ima skravžljane in nasmojene lasi, ampak če je Marijina svetinjica na prsih. In po večernicah je ostala pred Marijinim oltarjem in dolgo in goreče molila za svoje brate, za umirajoče, za našo slovensko domovino. Ko nas pa vojska kar tišči k Bogu in k Mariji! In ko je potem vstala in šla mimo krčme, pa je pogledala na svetinjico, na »Kraljico src«: »Odpovem se hudemu duhu in vsem njegovim delom pod varstvom Marijinim.« In šla je domov poštena. Zares prava Marijina služabnica!

Katro je pozno v noč privlekel Lisjakov France domov. Slaba kristjana, zgubljeno dekle!

Drugi dan je šla Ivanka vesela na svoje delo, Katra se je pa kuštrava in čmerna zadirala nad materjo, nad bratom, nad mačko, nad kokljo, nad vsemi in nad vsem.

Za Katro bi bilo še navsezadnje najboljšje, če bi šla za Ivanka v Marijino šolo v službo Kraljice src. Morebiti si pa res kupi knjižico, ki jo bodo izdali g. misijonar dr. A. Zdešar v kratkem, in bo kmalu hodila ob nedeljah ne več izpod kora, ampak izpred Marijinega oltarja — pa mimo krčme.

† Slovenska pesnica M. Stanislava Skvarča.

Nedolžnih otročičev dan preteklega leta je umrla v uršulinskem samostanu v Ljubljani vneta častilka presv. Rešnjega Telesa in nebeške Matere Marije, samostanska prefekta, M. Stanislava Skvarča. Rojena je bila 8. marca 1848. na Viru pri Domžalah, redovno obleko je prejela 23. januarja 1865 in se zavezala s slovesnimi obljubami 14. marca 1872. 35 let je bila vzorna učiteljica vnanje uršulinske šole.

V zgodnji mladosti, šestnajstletna, se je posvetila redovnemu življenju in je stremila z vsem ognjem svoje idealne duše za visokimi cilji popolnosti. Njeno redovno ime je bilo najpopolnejši izraz njenega duševnega življenja, bila je Stanislava v ljubezni do Jezusa in Marije, Stanislava po svoji dušni lepoti. Jezus v najsvetejšem Zakramentu je bil njeno veselje in bogastvo, v njegovi častni evharistični službi je vpisavala 40 let nove ude v bratovščino

vednega češčenja sv. Rešnjega Telesa. Jezusu in Mariji je donela njena pesem v pristrčnih zvokih, izvabljenih strunam njenega čistega srca. Z zdravim vpogledom v praznoto in ničevnost posvetnega bleska je zapela ob novem letu 1876. v »Zgodnji Danici«:

Človeška slava bilka je cveteča,
Ki v dnevnu zraste, se razcveta, vene;
Čez dan stoji še krasna in dišeča,
Zvečer že konec je krasote njene.
Minula nam stoletja govoreča
So priča, da je slava kakor pene;
Minljivo vse je, kliče zgodovina,
Vse zgine naglo, brez sledu, spomina.
Više, nad minljivost, se vzpenja njena le-
pote žejna duša tja,

Kjer biva vir, začetek vse radosti,
Kjer stanovitna sreča več ne mine.
Edini cilj njenega hrepenenja, žarišče njene
ljubezni je Jezus:

Srce ozira nate se veselo,
V ljubezni tvoji vedno naj gori.
O Jezus sladki, daj, da bo zgorelo
Kot dar ljubezni in zvestobe ti!

Z detinsko preprostostjo prinaša Mariji,
svoji ljubi materi, prvi jutranji pozdrav:

Prve zdihe k tebi vnete
Moje dviga zdaj srce,
Blagoslovi svoje dete,
Mati, koj v začetku dne.

Njena večerna molitev je zopet izliv pesniške duše v Marijino srce:

Tvoja roka naj otroka
V sen zaziblje me,
Tudi v spanji, sladki sanji
Stoj ob meni še!

Pred tabernakljem in ob nogah nebeške Matere si je nabrala pokojnica oni bogati niz čednosti, ki jo je odlikoval vse dni življenja. Med vsemi krepostmi ji je bila najbolj svojska globoka ponižnost, tiha skromnost. Duševno izredno obdarjena, ni stopala s svojimi vrtilinami v ospredje in je bila v občevanju ljubeznivo preprosta. Sveta preprostost in preprosta svetost sta bili glavni potezi njenega lepega značaja.

Pri vsem stremljenju za vzvišenimi cilji redovnega življenja pa blaga pokojnica kot zavedna Slovenka ni pozabila svetih dolžnosti do svojega naroda in ljube domovine. Naša zgodovina je bila povest njenega srca. Pravila jo je s tako vnemo, s tolikim ognjem, kakor da je vse sama doživela, videti je bilo, kakor da nosi v lastni duši vse trpljenje našega ljudstva in ga okuša kapljico za kapljico. Nasprotno pa redki žarki sreče našega naroda niso odsevali nikjer v toliki izrazitosti in lepoti kot na njenem častitljivem obličju. Govorila je pravilno, čisto slovenščino, govorila jo je ob svoji skromnosti s posebnim zanosom, kakor da okuša ob vsaki besedi posebej sladkost in lepoto materinega jezika. Srčno je želela svoji domovini lepših, milejših zvezd. Izprosi nam jih, blaga M. Stanislava, izprosi nam posebno evharistične in marijanske ljubezni, zvezdi naše časne in večne sreče! Počivaj v Bogu!

SVOJI BLAGI UČITELJICI, M. STANISLAVI.

Ti tudi v grob, Ti, moja druga mati,
Ti luč detinskih mojih let,
učiteljica blaga, vzor moj zlati,
ki v Tvoji roki se razvijal
je moje sreče nežni cvet:
Ti tudi legla že si v grob!

Dve materi sta hkrati me ljubili,
dve materi sta k Bogu me vodili:
pod borno streho mati rodna
ob tihih žrtvah in daritvah
in Ti, učiteljica vzorna,
z besedo, zgledom in v molitvah...
spomin obeh
najdražji biser v mojih je očeh.

Ko prvič sva se srečali na zemski stezi,
obstala moja duša je ob Tvoji;
lepoto brala v vsaki njeni sem potezi,
oporo našla sem mladosti svoji,
oporo, luč in vzor.

Kar videla na Tebi sem, otrok,
je bilo vse ožarjeno, veliko:
pustilo v srcu vtis mi je globok,
žadržalo nezbriso Tvojo sliko.
Velika Ti si bila v delu in molitvi,
v odpovedi, zataji in daritvi,
iskrena v pesmi in — odlik odlika
ponižnost bila Tvoja je velika.

A to še nisi vsa!

Še manjka najgloblje črte Tvojega značaja,
naizrazitejša poteza Tvojega srca:
Slovenka bila si iz duše dna.
Kako si Ti ljubila dom in narod svoj!
Kako si ž njim čutila in trpela!
Njegove sreče bila si vesela
in križ njegov bil križ je Tvoj.
Kako je čakalo vstajenja dne
slovenskozvesto Ti srce!
Dočakala ga nisi. Vrh zvezdâ
boš poveličana še zanj molila,
ki si na zemlji ga tako ljubila.

Počivaj v Bogu, druga mati moja,
Ti luč detinskih mojih let,
s ponosom zovem se učenka Tvoja,
spomin je Tvoj mi drag in svet.

M. Elizabeta.

Apostolstvo molitve.

Od sv. očeta potrjeni mesečni nameni apostolstva molitve za leto 1918.

Januar: zveličanje umirajočih;

februar: združitev in edinstvo vseh moči katoličanov v rešitev težkih nalog sedanjosti;

marec: razumevanje pomena križa;

april: gojitev npravnosti po vojski;

maj: spoznavanje in ljubezen do prečistega srca Marijinega;

junij: kraljestvo presv. Srca Jezusovega v

družinah in človeški družbi;

julij: edinstvo med delavci in delodajavci;

avgust: spreobrnjenje Japonske;

september: krst otrok;

oktober: mnogo svetih duhovnikov;

november: vrnitev naših ločenih bratov h katoliški Cerkvi;

december: razširjanje in organizacija apostolstva molitve.

Ob 25letnici Marijine družbe gospodov v Ljubljani.

Vesetje je gledati otročiče, ki trosijo cvetje pred oltarjem Marijinim; lep je pogled na dekleta, kraseče z limbarji podobno Brezmadežne; prav je, ako se zatekajo žene-matere k Materi božji; a nepopisen je prizor, kadar se klanjajo nebeški kraljici nadopolni mladeniči in resni možje. Pogled na moški spol v službi Marijini je nekaj posebnega.

Od nekdanj najdemo med možmi zveste častilce Marijine. Da, prve Marijine kongregacije so bile ustanovljene le za moški spol, šele čez 188 let so se pridružile tudi ženske

Tudi na Kranjskem je bila nekdanj moška Marijina družba in je bila skoraj skozi 200 let cvet sv. Cerkve. Ko jo je pa zopet zatrl leta 1751. jožefinizem, je bil podvezan tudi verski življenj med moštvom, tako da se je smatralo v 19. stoletju pri nas vobče za sramotno in nevredno izobraženega moža, očito izpoznavati sv. vero.

V to temo je posegel goreči gospod P. Vid Loinger, jezuit in pridigar v stol-

nici v Ljubljani, in ustanovil po mnogem trudu pri sv. Florijanu v Ljubljani »Marijino družbo za gospode z imenom Marijinega oznanenja« in sprejel v njo 8. decembra 1892 prvih 22 gospodov.

Na praznik Čistega Spočetja 1917. l. je praznovala torej ta družba 25 letnico svojega obstoja. Ker je bila to po dolgem presledku prva Marijina družba moških na Kranjskem, bodi dovoljeno, da seznanimo z njenim delovanjem tudi »Bogoljubove« brave in v to svrhu posnamemo iz ličnega izvestja, ki ga je izdala družba povodom svojega slavlja, nekoliko črtic.

Od vsega pričetka je pripisovala družba poleg čiščenja Marije največjo važnost evharističnemu življenju, ki je bilo tačas jako zanemarjeno med moškimi. Načelno so se uvedla obvezna, mesečna, skupna sveta obhajila, dasi je ovirala ravno ta naredba, da ni vstopil v družbo marsikdo, ki je bil sicer dober, in se je bilo zato boriti družbi v začetku z mnogimi slabimi uspehi.

Da bi se zabranil kar mogoče pristop k družbi, se je vse vprek pretilo, zasramovalo in obrekovalo. Vrhu vsega je pa učinkoval v marsičem dokaj kvarljivo tudi potres, ki je porušil spomladí l. 1895. Ljubljano.

Šele l. 1897., ko se je preselila družba v novo naselbo oo. jezuitov na Elizabetino cesto, se je obrnilo na boljše. Dobila je ondi kongregacija posebno primerno kapelico z lepo oltarno sliko (posnetek podobe N. L. G. na poti [Madonna della Strada], ki se zelo časti v neki stranski kapelici cerkve al Gesu v Rimu).

Vpeljali so se dalje družbeni večeri, prosti sestanki kongreganistov izven cerkve, koder se je do vojske gojilo s predavanjem, petjem in dr. družabno življenje tudi v zasebnem občevanju.

Ko je družba 1898. leta času primerno popravila svoja posebna pravila, se je začelo mirno delovanje, ki zasleduje tiho in vztrajno svojo si začrtano smer še danes.

Ker kongregacija noče cepiti delavnih moči, nima sama sicer posebnih odsekov, a skrbi, da sodelujejo družabniki pri drugih v Ljubljani obstoječih združitvah in zavodih. V resnici delujejo mnogi kongreganisti pri Vincencijevi družbi, dočim podpirajo drugi katoliško časopisje v Pijevem društvu, ali pa so zaposleni drugod kot apostoli-lajiki. Družba sama je kot taka ud različnih društev.

Med vojno se je družba trudila, da lajša splošno bedo. Darovala je iz svoje blagajne in z nabiranjem pri družbenikih po večkrat izdatne zneske za vojne namene in poslala Rdečemu križu iz svoje knjižnice 4 velike zaboje knjig kot čtivo vojakom.

Družba se ne skriva, a ne dela tudi nikake reklame. Glavni smoter ji je popolnitev krščanskega življenja med možmi in njih rodbinami z gojitvijo ljubezni in s pobožnostjo do Marije.

Posrečilo se je to delo kaj lepo tekom let. Vzgojila je družba mnogo gorečih častilcev Marijinih. Da omenim le leta 1911. umrlega gospoda Šimna Pogačarja, c. in kr. oskrbnega upravitelja v pokoju, soustanovitelja in velikega dobrotnika družbe v gmotnem oziru. On je bil, ki je med drugim daroval že poprej omenjeno oltarno sliko v kapelici.

Starček Jožef Pichler († 1909. l.) je bil ravno tako zgleden družbenik. Nič se ni pripetilo v družbi, da bi ne bil on navzoč, in ko so ga zapuščale v visoki starosti noge, najemal si je izvoščka, da ga je vozil k družbenim sestankom.

In kdo ni poznal starega gospoda Jurija Jonketa, ki je hodil do svoje smrti (1914. l.) sleherni dan v stolnico, posebno ob nedeljah in praznikih k pridigi in veliki sv. maši. Tudi on ni poznal zadržka, kadar ga je klicala Marijina družba.

Pa kaj bi naštevati posamič! Ni nam moč popisati vsega, kar se je dogodilo lepega in spodbudnega v družbi tekom let in kar so prejeli notranjih, nevidnih milosti posamezni udje, bode očito šele enkrat na onem svetu. Smelo pa trdimo, da se je obrnilo zadnja desetletja v verskem oziru pri ljubljanski inteligenci na boljše, je to v veliki meri zasluga te družbe.

Tekom let je ugrabila smrt 17 gorečih družbenikov, kar je za 25 let razmeroma veliko. Vendar pa šteje družba še danes 51 udov.

Družba je zato lahko zadovoljna z delovanjem 25ih let in sme biti hvaležna Mariji na doseženem uspehu. Zato se pa kaj radi pridružujemo društvenemu predstojništvu, ki končava svoje izvestje z željo: Naj bi pobožnost do Marije v nas vedno rasla, se krepila, postajala, globokejša in nežnejša, dokler ne napoči ura, ko bo prišla Marija in nam pomagala, da dobro dokončamo življenja boj. **K. P.**

Poučno za vse.

Razkropljenim družbenicam begunske Marijine družbe v Bruku! S težkim srcem smo vas gledali odhajati drugo za drugo v daljni, neznani svet. Razkropljene ste zdaj po vseh krajih. Ne moremo vas gledati in čuvati. Marija, naša nebeška mati, naj nad vami čuva in naj vas opominja in svari! Vas pa prosimo, da poslušate njene notranje opomine in se ne napravite gluhe, tako, da bi svojo vest polagoma zamorile, da bi ne bile več dovzetne za dober opomin.

Kruh božje besede se vam je tu v barakah v obilici delil. To ste nam same večkrat priznale. Stradalo je vaše telo, toda duša se je lahko v obilici vedno nasitila in še zaloge ste si lahko napravljale za poznejše čase. Torej ne tarnajte in jokajte, če tam, kjer ste, ni družbe, ali pa da tam ni shodov, kot je bilo v barakah. Zajemljite iz zaloge zlatih nauk, ki ste jih pri nas slišali! Živite tako, kakor smo vas tu učili. Ostanite vedno dobri, ponižni Marijini otroci tudi v tujini. Bog vam je dal v barakah milost spregledati, izkažite se mu zato hvaležne! Same ste nam pripovedovale, kako ste bile pred vojsko vse drugačne: nevedne, mlačne, polne napuha. Lišp, obleka, ples in drugo vam je bilo največje veselje.

Dejte, prosim vas, predrage moje sestre, predragi otročiči moji, ostanite stanovitne v dobrem, ne opešajte! Marija vas vedno gleda in pa vaš angel varih — in kako se on joče, če Mariji žalost delate, da ne živite po družbenih pravilih.

In veste, kaj vas posebno prosim? Ponižne, ponižne ostanite! Ponižne v česanju in obleki, ponižne v obnašanju! Ponižnost je podlaga, mati vsem čednostim. Če bi ne bila Marija ponižna, bi ne bila postala Mati božja, bi ne bila kraljica lepih nebes, vseh svetnikov in tudi naša kraljica ne. Če bodete ponižne, v resnici ponižne, vam bodo privržene vse druge čednosti. Ponižna družbenica nizko o sebi misli, se nikjer ne stavi v ospredje, je rada skrita, tiha. Dà, skrita in tiha!... Ponižna družbenica si ne dela skrbi in je ne žali, če se svet zanjo re briga, ampak lepo mirno s svojim Jezusom združena živi in si misli: Bog in

Marija mi bodeta že vse dala, kar mi je potrebno, če ju ljubim in jima služim.

Dejte, dejte, bodite ponižne, da lilije svoje prinesete domov, lepe, ne osmojene od slane posvetnosti in brezmadežne, da lahko Jezusu porečete: »Lilija sem odšla od doma. Glej, Jezus, lilija sem se povrnila! In še lepše se je razcvetela v tem času begunstva moja lilija. Stori zdaj z menoj, Jezus, kar hočeš! Le to te prosim, stori, da bom tvoji sveti Cerkvi in narodu svojemu v čast in korist!«

Marijine družbenice so po pravilih, katere izpolnjevati ste pri sprejemu slovesno obljubile, dolžne biti nekake misijonarke. Seveda pridigati vsaka ne zna in ne sme, toda pridigati s svojim lepim zgledom pa more in mora vsaka. Družbenica mora biti luč, ki celi občini sveti. Čim bolj pa ste Mariji podobne, tem lepše ste, tembolj se svetite. Žalostni bi bili mi, ki smo se z vami trudili, ko bi zvedeli, da je katera izmed vas postala ošabna, napuhnjena, da ne daje lepih zgledov. Kaj pa šele Marija v nebesih! Ne samo v barakah, temveč celo življenje, do smrti ste obljubile živeti po družbinih pravilih. Pot zatajevanja, ki ste jo tu začele hoditi, morate hoditi do groba. Vem, da ta pot ni vselej lahka in prijetna, toda prava pot je, ki vas gotovo pripelje v nebesa k Jezusu in Mariji.

Predrage moje sestre, kako pa je s prejemanjem svetih zakramentov? Vsak mesec ste dolžne najmanj enkrat iti k sv. spovedi. Prav pa je, da greste vsakih 14 dni. In k sv. obhajilu, kako zahajate? Ali je še vedno Jezus v presveti hostiji vaš Bog in vaše vse, vaše veselje in nebo? Brez sv. obhajila ne morete živeti, bodete le težko napredovale. Le pri sv. obhajilu bodete zajemale moči in vztrajnosti, da ne bodete opešale v dobrem, da lilija vaša ne bo zvenela.

Tako, dragi moji otročiči, vam po »Bogoljubu« pošljem to pismo, kar vsem skupaj, ker vsaki posebej ne utegnem pisati. Preberite je in ravnajte se po njem! Molite zame, kakor se tudi jaz vas vsak dan po sv. obhajilu spominjam. Marija naj vas blagoslovi s svojim Sinom Jezusom! — Po naročilu č. g. voditelja vaša prednica
Milka Gulia, učiteljica.

Padlim junakom — sveta nebesa!

Jožef Mrhar, roj. 1897 v Zadolju (župnija Ribnica), vzoren član ribniške mladeniške Marijine družbe, vpoklican v vojsko sredi leta 1915. Na Krnu si je nakopal vročinsko bole-

zen, ki jo je pa srečno prebolel; prišel je potem za par dni domov poslovit se od ljubljenskih staršev in sestre za vedno. Od doma je odšel na italijansko fronto, kjer je padel ju-

niške smrti na Vršiču in bil tam pokopan dne 21. avgusta 1917.

Dne 25. novembra 1917 je padel na laškem bojišču Pavel Kokalj. Bil je vrl Marijin družbenik in edin sin Franceta in Marijane Kokalj v Četenirovni v župniji Javorje nad Škofjo Loko. Bil je 33 mescev skoraj neprenehoma na fronti. Na ruskem bojišču je bil

ranjen in povzdignjen v narednika. Še mesca novembra je pisal staršem, da je vesel in zdrav ter upa, da se bodo kmalu zopet videli, pa v božjih sklepih je bilo drugače odločeno. Tvoje izmučeno telo, dragi Pavle, naj se odpočije v tuji zemlji, tvoja duša pa naj uživa večno plačilo, katero si zaslužil z zvestobo do Boga in domovine! (Slika prihodnjic.)

Božični nagovor sv. očeta do kardinalov. 24. decembra je papež Benedikt XV. sprejel kardinale, ki so mu prišli izrazit božična voščila. Kardinal dekan Vannutelli je v imenu kardinalskega kolegija prebral adresu. Sveti oče se je zahvalil, nato pa izvajal: Že četrtič bomo zaradi vojske praznovali božične praznike žalostno. Kot pastir človeštva nismo mogli mirno gledati strašne morije, toda naša prizadevanja za mir so padla v praznoto. To nas je močno bolelo. Tolaži nas pri tem le misel, da je bilo naše mirovno delo seme, kateremu bo dal Gospod toplote, da bo vzkalilo in zrastle; tolaži pa tudi zavest, da smo storili svojo dolžnost kot zastopnik Kralja miru. Prav ste rekli, gospod kardinal, v svojem nagovoru, da te strašne svetovne žaloigre ne bo prej konec, dokler se ljudje ne povrnejo k Bogu. Navdaja nas pa najgorečnejša želja, da pospešimo uro, ko se sodobna človeška družba vrne v šolo evangelija. Šele potem, ko današnji slepci spregledajo in glušci spreslišijo, bo težko preskušnemu človeštvu došla blagovest miru.« — Nato se je sv. oče v toplih besedah spominjal osvoboditve Jeruzalema, s čimer se je uresničila davna želja očetov. V Jeruzalemu so nekoč rezali oljčne vejice in jih polagali k nogam Kralja miru s klici: Hosana sinu Davidovemu! Dogodki, ki so se pravkar odigrali v Jeruzalemu, govore svojo posebno govorico, ki nas potrjuje v pozivu do narodov, naj se vrnejo k Bogu! Kajti v Jeruzalemu niso blagoslavljali koga, ki bi se bil predstavil v imenu oboroženih, marveč tistega, ki je prišel v imenu Gospodovem. Papež je sklenil z iskrenimi željami kardinalom, škofom in duhovnikom ter vsem, ki z njim dele hrepenenje, da bi se svet kmalu povrnil k Bogu in prejel od-njega v dar zopet mir.

Nove katakombe. Pri sv. Pavlu poleg Rima so zasledili zopet nova grobišča in pod-

zemeljske rove — katakombe. Najdenine in izkopavine so vse iz 1. in 2. stoletja, zlasti: posode za pepel, marmornate plošče z napisi, pompejanske slike na fresko, zgodnjekrščanski simboli (znaki), kakor riba, golobček i. dr. Te najdenine so najznamenitejše tega stoletja.

Osvojitev Jeruzalema je važen dogodek, ki se z njim peča osobito časopisje entente in nevtralecev. Zanimivo je, da si prisvaja prve pravice do Jeruzalema in do Svete dežele Francija, ki je imela pred vojsko protektorat nad Sveto deželo in je v ta namen veliko žrtvovala. Francoze — kar je res katoliško mislečih — posebno boli, ker baje namerava Anglija v Palestini obnoviti narodno judovsko državo.

Žalostna puščava v verskem oziru je nastala marsikje na Francoskem. Ker so poklicali duhovnike v vojno službo, so verniki po nekaterih župnijah brez vse duhovne pomoči. Koder živa vera še ni popolnoma zadušena, si pomagajo ljudje tako-le: V nedeljo dopoldne se zberejo verniki, ko se dá znamenje z zvonom, v cerkvi, kjer opravijo skupno pobožnost sv. križevega pota. Proti večeru se zopet oglase zvonovi in vabijo k pobožnosti. Najprej molijo zbrani verniki večerno molitev in rožni venec. Nato se prebere nedeljski evangelij s primerno razlago. Po pozdravo Najsvetejšega se pobožnost zaključí s skupno nabožno pesmijo. Ako je došlo od župnika pismo s primernim dušnopastirskim navodilom, se tudi to prebere.

V spomin rešitve. Na kraju, kjer je bil naš cesar Karel rešen smrtne nevarnosti, t. j. na prostoru ob hudourniku blizu kraja Ruda bo zgrajena lična kapela. Cesarjeva mati nadvojvodinja Marija Jožefa je že določila prostor, kjer naj stoji nameravana kapela. Prva je sprožila to lepo misel cesarica Cita,

Po domovini.

Redovniški jubilej. Skladatelj P. Hugolin Sattner, župnik in konzist. svetnik v Ljubljani, je praznoval nedavno 50 letnico redovnega življenja. Najodličnejšemu slovenskemu skladatelju daj Bog še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Zlata maša. Č. g. Štefan Jenko, konzist. svetnik in vikar v Podgrajah (v tržaški škofiji) je obhajal 50letnico mašništva. G. Jenko slušbuje v Podgrajah že 43 let, je zelo goreč duhovnik, mladeniško živahen in ima čudovit, naravnost izreden spomin. On zna rojstno leto in dan vseh duhovnov ljubljanske in tržaške škofije in seveda tudi vseh ljudi, ki so takrat živeli v onem kraju, kjer je bil v službi. Naj ga Gospod ohrani čilega in zdravega še do skrajnih mej njegovega življenja!

Podeljene so župnije. Šenturška gora č. g. Jakobu Ogrizku, župniku v Lomu; Sela pri

lju v Št. Janž na Dravskem polju; č. g. Ign. Grifič iz Št. Janža k sv. Jurju ob Ščavnici. — Za kanonika v Mariboru je imenovan spiritual ondotnega duhov. semenišča č. g. dr. Maks Vraber. — Č. g. Mihael Kristovič, župnik pri Sv. Jerneju v Radvanju je dobil župnijo Remšnik nad Marenbergom. — Č. g. Ivan Messner, kaplan pri Sv. Rupertu v Slov. goricah je prestavljen kot mestni kaplan v Ptuj. — Č. g. Andrej Klobasa, prej kaplan pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, je vsled boleznj stopil v začasni pokoj. — Župnija sv. Florijan pod Bočem je podeljena č. g. Karlu Malajnar, kaplanu v Žetalah. — V vojno službo je zopet poklican č. g. Jožef Vrečko.

Smrtna kosa. Umril je 15. decembra v najlepši moški dobi č. g. Rudolf Krener v Neblju, konjiške dekanije na Štajerskem. — Dne 17. decembra je v Zasipih na Gorenjskem nenadoma umrl vpokojeni vojni superior msgr.

Simon Pogačar.

P. Vid Loinger.

Jožef Pichler.

K članku o Marijini družbi na straneh 55 in 56.

Kamniku č. g. Ivanu Tomažiču, kaplanu v Cerkljah; Draga žup. upravitelju č. g. Antonu Žnidaršiču; Lom župniku na Planini pri Vipavi č. g. Francu Govekarju; župnija Št. Vid pri Vipavi č. g. Viktorju Kraglu, župniku na Planini pri Črnomlju.

Nameščen je novomašnik g. Ivan Pintar za kaplana pri Sv. Petru v Ljubljani. — V Poljane nad Škofjo Loko je prišel za duhovnega pomočnika P. Klemen Grampovčan, frančiškanski redovnik; dosedanji kaplan č. g. Al. Kodermac je nastavljen v Tolminu na Goriškem. — Č. g. Franc Gabrovšek, kaplan pri Sv. Petru v Ljubljani, je premeščen v Trebnje.

Duhovske zadeve v lavantinski škofiji. Župnija sv. Anton nad Ptujem je podeljena tamošnjemu župnemu upravitelju č. g. Konradu Šeško. — Prestavljena sta č. g. kaplan Al. Sagaj iz Sv. Lovrenca na Dravskem po-

Anton Jaklič. Vojni kurati so imeli v njem ljubeznivega predstojnika, ki jim je pomagal z bodrilno besedo in s svetom. Zadnja leta je bolehal, a je kljub temu vztrajal do minulega poletja v službi kot vojni superior 3. kora v Gradcu. Zasluženi mir je le malo časa užival. N. p. v m.! — Na Dunaju je umrl 22. decembra jezuit P. Matevž Končar, rojen Ljubljancan. V mašnika posvečen leta 1891. je služil najprej v Novem mestu, potem v Semiču. A že prihodnje leto je vstopil v družbo Jezusovo. Po dovršenih študijah je bil nekaj časa profesor bogoslovja v Sarajevu. V m. p.!

Julij Rutar, bivši kaplan pri sv. Jakobu v Trstu, rojen dne 30. decembra 1884 v Trstu, je umrl v Ljubljani dne 30. decembra 1917²⁴ 33. letu svoje dobe, na svoj rojstni dan. Pogreb dragega pokojnika je bil dne 2. januarja

1918, ob 9. uri s sv. mašo v župni cerkvi pri sv. Petru in pokopan v rodbinski grobnici pri sv. Križu. Naj počiva v miru!

Umrl je na Jezerskem (Koroško) veleposestnik **Jurij Šenk**, po domače Makek, vitez božjega groba. Mnogo naših romarjev v Lurd in Rim in v Sveto deželo se bode še spominjalo tega visokoraslega, ljubeznivega in iskrenopobožnega koroškega Slovenca. Bogato obdarjen od Boga s svetnim posestvom in z lepimi talenti, ni nikoli navezaval srca na minljivo blago in na čast: natihem deliti dobrote, mu je bila srčna potreba. In če je imel za to užiti še tudi kako kapljo pelina, nikoli ni tožil. Svoji domači cerkvi je bil najradodarnější dobrotnik; svoji družini vzoren oče: en sin (Franc) je duhovnik-župnik, ena hči (Marta) redovnica, en sin (Joško) vseučiliščnik, sedaj v ruskem ujetništvu. Imel je pa Jurij Šenk-Makek tudi za vse plemenite narodne namene odprte roke. Njegova gostoljubnost ni poznala meje; njegova narodna značajnost je bila kakor granit, njegova verska verna neumorna. Enega naših najboljših so položili v grob, ko so 5. prosinca 1918 dali ljubemu Makeku pri sv. Ožboltu na Jezerskem kotiček miru. Naj počiva v miru! Priporočamo ga vsem romarjem-znancem v pobožen spomin. Tudi on se je do zadnjega z veliko ljubeznijo spominjal duhovnih in svetnih tovarišev na svojih romarskih potih. Blag mu spomin!

V katoliško Cerkev je prestopil v Postojni v nedeljo, 16. decembra, protestant **Karol Hofer**, rojen v Brežah na Koroškem. Zdaj služi kot korporal pri c. in kr. artiljeriji na laški fronti. Sveti obred je izvršil č. g. dekan Jan. Bešter.

Cerkev na Višarjah je, kakor znano, močno razrušena. Italijanske granate so jo razdrapale. Skrb vnetih častilcev Matere božje bo, da se Marijino svetišče zopet popravi in dvigne iz razvalin. Za pozidavo višarijske božjepotne cerkve je daroval celovški knezofskof dr. Adam Hefter 5000 kron.

Glede pobiranja cerkvenih zvonov je dal vojni minister v avstrijski delegaciji na neko vprašanje delegata dr. Zahradnika odgovor, da je veliko zvonov zgodovinske vrednosti od rekvizicije odvzetih. Izdal je strogo povelje, da se mora verski čut ljudstva upoštevati toliko, da se zvonovi v nedeljah in praznikih med službo božjo ne smejo snemati ter da bo izdal ponovno tozadevna stroga navodila. Sicer pa upa, da bo vojna uprava v zasedenem ozemlju dobila toliko potrebnih kovin, da ne bo potreba nadaljnjih rekvizicij cerkvenih zvonov. — No, saj nimajo skóro nič več vzeti!

Ali hočejo vzeti edini zvonček, ki ga cerkve še imajo?

Ljubljanska livarna zvonov (Samassova) je praznovala 23. decembra 150letnico obstoja. V livarni je bilo izdelanih vsega skupaj 7200 zvonov.

Marijine družbe.

Bruk ob Litvi, 8. decembra smo imeli lep dan. Zjutraj je bilo skupno sv. obhajilo mater in deklet, ob desetih slovesen shod obeh družb in slovesna sv. maša. Pred darovanjem je bila ponovitev posvečenja. Popoldne pa je bilo sprejetih 97 mater v Marijino družbo. O, to je bilo zares lepo! Neka mati mi je po končani slovesnosti rekla: »Tukaj je dobro biti!« Tako čudno miho je človeku pri srcu, ko pogleda doli po cerkvi in zagleda pred seboj celo trumo mater, celo trumo deklet, pa zopet celo trumo otročičev in vse diči: Marijina svetinja. Vsi pod Marijino zastavo! Mati in njeni veliki in mali otroci! O kako lepo, kako nebeško lepo je to! Samo Bog in Marija dajta stanovitnosti! In Bog nam daj, ko se iz barak povrnemo domov, skrbnih, za čast božji in zveličanje duš gorečih vrtnarjev! Seme za dekliške in materne Marijine družbe ponese domov na Goriško, božji vrtnarji pa bodo temu semenu prilivali, da bode vzraslo v mogočno drevo in da ne bode na Goriškem ne ene vasice, v kateri bi ne bil lep Marijin vrt. Marijine družbe so za to poklicane, da prenovijo v Kristusu vse občine in imajo za to tudi dovolj moči. Jezus, Marija, sv. Jožef, sv. Alojzij, sveti zakramenti, ali niso to izvrstne moči? Katera druga organizacija se more ponašati s tako nebeškimi in vsemogočnimi močmi? — Veš, dragi »Bogoljub«, kaj me skrbi? Bojim se, da po vojski bode premalo Gospodovih vrtnarjev. Ali bi ne bilo prav in tudi potreba, da si vzgojimo za apostolsko delovanje lajkov, ki bi duhovniku pomagali nekako tako, kakor katehisti misijonarjem? (Dobra misel. O njej bomo še govorili! — Ur.)

Kamnik. Dekliška Marijina družba je štela koncem preteklega leta 127 članic. Samo na sebi malo za to faro, a vpoštevati je treba, da imajo gospodične iz mesta svojo družbo v mekinskem samostanu. Sicer pa velja pravilo: malo, pa vsaj tisto dobro. Priznati moramo, da so se dekleta prav dobro držale, z malo izjemami, v kljub mnogim nevarnostim in težkim poskušnjam. Brez dvoma je to sad pogostega sv. obhajila. Za njegovo pomnožitev je mnogo storil prav evharistični odsek, v katerem je nad polovico članic, ki prejemajo sv. obhajilo dnevno, tedensko in na

14 dni. Razen tega sta v preteklem letu živahno delala še dva odseka, namreč: pevski in časnikarski. Prvi je oskrboval cerkveno petje, drugi pa je razvil koncem leta živahno agitacijo za »Bogoljuba«. »Bogoljub« si je pridobil 70 novih naročnikov in si je vsled prizadevanja ene članice iz neke ugledne družine iz mesta priboril vstop v 60 družin v mestu. Za naraščaj skrbi »Marijin vrtec« s 100 članicami, ki ga vzorno vodi gđc. Minka Odlasek. Dal ljubi Bog, da bi družba tudi v prihodnje izpolnjevala svojo veliko nalogo!

Št. Jakob v Rožu (Koroško). Praznik Brezmadežne smo obhajale kakor po navadi prav slovesno. Po odsotnosti poldrugega leta so imeli slovesen sprejem in nagovor požrtvovalni domači preč. gospod župnik M. Ražun, ki so nam po desetletnem obstanku Marijine družbe nanovo narisali temelj in pomen družbe. Na veliki pondeljek smo imele ponovitev duhovnih vaj s petimi nagoyori preč. g. škofijskega voditelja dr. Arnejca. V teku leta so bile sledeče spremembe v družbi: 1 je bila izključena, 1 je prostovoljno izstopila, na novo jih je pristopilo 10. Danes šteje naša Marijina družba 83 udov, 4 goste in 4 kandidatinjke. Vsi peteri odseki pravilno delujejo. Sv. obhajil je bilo tekom leta od družbenic nad 3000 sprejetih, — tega pa ne naznanjamo, da bi se hvalile, ampak le, da se v župniji čuti, da družba ni samo na papirju. Na binškoštni ponedeljek so družbenice uprizorile dve igri. Čisti dobiček se je daroval za Rdeči križ in za spomenik naših padlih farnih vojakov. »Bogoljuba« imamo 90 izvodov.

Sv. Tomaž pri Ajdovščini. Nepozabno bo ostal vsem v spominu praznik Brezmadežne. Videl je Sv. Tomaž slovesnost, kakršne še ne dosedaj. Krasna tridnevica, katero je z veliko gorečnostjo vodil preč. p. Efreml Majcen iz Sv. Križa, razvila se je ta dan v nadvse veličastno in ljubko pobožnost. K sprejemu v nanovo ustanovljeno deklško Marijino družbo se je zbralo toliko ljudstva, da je bila prostorna cerkev natlačeno polna. Posebno naj pohvalimo veliko Marijino družbo iz Kamenj, ki se je udeležila slovesnosti polnoštevilno in z zastavo. Ob določeni uri se je pomikal dolg sprevod belooblečenih družbenic iz župnišča proti cerkvi, ki je dobila ta dan praznični kinč kakor nevesta. Družbeni oltar Lurške Gospe je bil ves v cvetju in vencih. Ob vhodu v cerkev pa so postavili vrli mladeniči krasen slavalok in s tem javno pokazali, da ustanovitev Marijine družbe iz srca pozdravljajo. Čast jim! — Ko je iz toliko navdušenih gl' zadonela ona prekrasna družbena: »Pri tebi, o Marija,

zbrane...«, je bilo rosno marsikatero oko. Ganljiv nagovor č. patra je še bolj razvnel srca vseh, nakar je ob grobni tišini izvršil prvi sprejem ob asistenci preč. g. voditelj. Sprejetih je bilo 30 deklet. Vtis je bil globok in sodba vseh se je glasila: »Zares krasna slovesnost«.

Iz kronike Marijinih družb v Trziču in drugo. Dekliška Marijina družba obhaja letos dvajsetletnico ustanovitve. V tem času je bilo sprejetih 413 deklet. Lepo število jih je stopilo v tem času v zakon, več jih je umrlo, nekaj jih je bilo odslovljenih, tako da šteje sedaj družba nad 300 članic. V letu 1917 je bilo 9 sej, 10 shodov in 2 slovesna shoda s sprejemom, pri tem je bilo sprejetih na novo 21 kandidatinj, skupna sv. obhajila so bila trikrat. Pod skupnim zavitkom je prihajalo v družbo 176 Bogoljubov, nekaj na posamezne naslove. Družba ima svoje prostore, knjižnico, zastavo in Čebelico. Izmed posebno delavnih odsekov naj omenim evharističnega in misijonskega. Prvi je poskrbel, da prejema vsaki teden 43 članic spravno sv. obhajilo; drugi je nabral za misijone 560 kron po župniji. Pevski odsek oskrbuje vse cerkveno petje. Družba je priredila par predstav s petjem, igrala se je izvirna igra »Tri gracije«, ki jo je spisal g. davčni nadupravitelj Karel Pirc, brat gđc. družbine prednice. — Vsako nedeljo opravi družba križev pot za vojake. Za vojaško berilo je družba veliko storila, poslala je na razne kraje vojaštvu nad 800 knjig in časnikov, vseh pošiljatev je bilo 627 kilogramov knjig. Od raznih strani so došle zahvale. — Ženska Marijina družba, ustanovljena leta 1913, šteje 271 članic. Imela je 3 seje, 12 shodov in 4 skupna sv. obhajila. K spravnim sv. obhajilom prihaja tedensko do 50 žena. Ima pevski odsek. Med letom je nabrala pri shodih 120 kron za tukajšnje dnevno zavetišče. Pri slovesnem sprejemu 8. decembra je bilo sprejetih 9 žena. — Mladiška Marijina družba, ustanovljena leta 1916, je štela 50 članov. Najboljši se nahajajo pri vojaki, odkoder pridno dopisujejo, nekaj jih je — kakor je bilo pričakovati — odpadlo, drugi se pa kljub mnogim nasprotstvom in sramotenjem po tovarnah drže izborni. Priredili so dve igri s petjem ter imeli 10 sej. Shode imajo mesečno v »Našem Domu«. Na tretjo adventno nedeljo je bilo sprejetih 10 novih mladeničev v družbo. — Marijin vrtec se zbira v »Domu« k shodom in petju. Ima do 200 članov in članic, prve vodi g. kaplan Čadež, druge gđc. učiteljica Grom. — Lepo se razvija tretji red, ki ima 151 udov. Ima mesečne shode ter sestanke odbor-

nikov. G. davčni nadupravitelj Pirc je zanesel novo življenje notri. Pred shodom se zapoje redovna pesem, člani pripajajo z znaki k shodom, med sv. mašo molijo udje frančiškanski rožni venec. — Vse Marijine družbe so praznovale skupno mirovno pobožnost dne 25. marca s skupnim sv. obhajilom, postom in miloščino za Vincencijev patronat. Po pozivu nemškega glasila Marijinih družb so opravile mirovni daritveni teden od 17. do 25. decembra ter darovale vse molitve in druga dobra dela na mirovni namen sv. Očeta. — Marijine družbe in tretji red so povzdignile versko življenje v župniji, ki je imela v letu 1917 69.000 sv. obhajil, za dobrih tri tisoč več nego leta 1916. — Op. uredništva: V tržiških Marijinih družbah je tako živahno življenje, gibanje in delovanje, da so zgled pravega družbenega življenja vsem in naj bi jih res poznemali.

Dovje. Na praznik Brezmadežne je bilo sprejetih 13 deklet v Marijino družbo.

Trboje. Tudi lansko leto smo imele poleg obveznih vsakomesečnih shodov po en zaseben shod vsak mesec. Prav »fletno« se imamo na takih shodih: beremo kaj lepega, pojemo, igramo »domino«, se smejemo i. t. d. Pridite k nam »v vas«, pa boste videli, da je res tako. — V nedeljo, 9. septembra, smo pa obhajale petletnico naše dekliške Marijine družbe. Poleg slovesnosti v cerkvi smo priredile tudi malo slovesnost na zunaj. — Za praznik Brezmadežne pa so nas obiskali gospod škofijski vodnik. Ob tej priliki so imeli krasne, prisrčne in obenem tudi, bi rekli, zabavne govore za vse tri družbe: dekliško, žensko in fantovsko. Marsikaj resnega so nam povedali v prikupljivi, domači obliki. Sprejeli so v družbo nekaj deklet in prve fante, štiri po številu. Malo jih je, a ti naj bodo junaki in seme obilnega naraščaja! Dne 8. in 9. decembra so bile za nas takorekoč male duhovne vaje, da bi si kaj takega še večkrat želeli.

Novo mesto. Četudi bivamo Dolenjci pod vinsko trto, vendar se je tudi v našem tretjeredniškem okrožju ustanovila družba treznosti. Ustanovni dan je bil dan sv. Štefana. Ta dan je preč. g. voditelj, abstinents, priredil izvanreden shod za ude III. reda, v katerem jim je z domačimi besedami pojasnil besede imenitnega govornika na katoliškem shodu leta 1913., da je dolžnost vsakega kristjana delovati zoper nezmernost v pijači, ki škoduje veri, cerkvi in bližnjemu. Posebno so pa še tretjeredniki kot dobri otroci sv. očeta Frančiška, katerim že njih vodilo naroča, da so zdržni v pijači, po-

klicani delovci zoper nezmernost s tem, da sami pristopajo v družbo treznosti ter se zdržijo vsakih opojnih pijač, da nikogar k pijači ne silijo in da svojim otrokom do 15. leta ne bodo dajali nobenih opojnih pijač. Razložil nam je pravila in milosti, oziroma odpustke družbe treznosti ter nas povabil k vstopu. Določil je, da se bo družbeni patron sv. Janez Krstnik vsako leto slovesno praznovalo s sv. mašo in pridigo. Po končanih litanijah je preč. g. voditelj v imenu vseh navzočih molil obljubo, s katero smo se odpovedali opojnim pijačam deloma ali popolnoma in po kateri smo postali udjedružbe treznosti. Radi slabega vremena se tretjeredniki iz okolice niso mogli udeležiti abstinentskega shoda, pač pa imajo že ustanovljene abstinentske odseke po svojih podružnicah. Sicer imajo Novomeščani svoje pomisleke, vendar se jih je za II. vrsto oglasilo povoljno število, tudi v I. vrsto nekaj. Na željo pa pošljemo število udov do glavnega praznika. — Karolina Knoblar. večletna abstinentsinja.

(To nas kaj veseli, da čujemo enkrat, da se je 3. red zavzel za treznostno delo. Mislimo, da se to popolnoma ujema z duhom in nameni 3. reda, in bi želeli še večkrat kaj takega slišati. Ur.)

Dramlje. Dosti dolgo smo spale nekako zimsko spanje me drameljske Marijine družbenice; pa prišel je dan duševnega prebujenja. Enakih dni kot so bili 30. listopad, 1. in 2. gruden 1917, še Dramlje niso doživele. Dobro mislečih deklet želja je, da bi ne bilo zadnjikrat. Vršile so se namreč duhovne vaje za Marijino družbo. Vodila sta jih dva preč. gg. iz Celja. Pri tej priliki je bilo nanovo sprejetih 2 mladeniča in 23 deklet. — (Opomba Marijine družbe:) Veselje bi bilo popolneje, da bi se vsaj ob takih priložnostih smela naša Marijina družba oglasiti k petju. Čuje se, da se namerava nekaj družbenic prepisati v sosedno župnijo, kjer se v Marijini družbi petje goji in pospešuje. Veruj, cenjeni »Bogoljub«, da nam vselej izvabiš bridke solze, kadar bremo, kako je ta ali ona Marijina družba navdušeno prepevala. O srečne tiste družbe Marijine! (Op. uredn.: No, to se vendar samo ob sebi razume. Nobena Marijina družba ne sme biti brez petja! Petje je življenje in veselje in to dvoje mora biti v družbi!)

Rajhenburg. Dne 8. decembra je obhajala tukajšnja dekliška Marijina družba svojo petnajstletnico. Vseh članic je 601, ki so razdeljene v 24 okolici, vsaka s svojo predsednico. Najštevilnejša okolica ima 52 članic (Dol. Leskovec), najmanjša 5 (Sedem-premogokop). Radi pregleda tako številne družbe same, ka-

kor radi kontrole mesečnega sprejemanja sv. zakramentov so se vpeljali listki. Po prvotnih pravilih je bil 4 krat na leto shod, a sedaj so se vpeljali mesečni nauki in 4 krat na leto slovesno skupno sv. obhajilo. Velika ljubezen do posvetnega je spravila 25 deklet iz družbe, večja ljubezen do Marije nam je pripeljala 40 novih deklet v družbo.

Trebneje. Naša družba je bila lansko leto zelo pohvaljena v »Bogoljubu«. To pohvalo je tudi zaslužila. Pa kakor ima celo solnce pege, tako tudi naša družba ni brez njih. Te pege so tista dekleta, ki bi rade služile dvema gospodoma. Rade bi bile v družbi med poštenimi in pridnimi dekleti, pa tudi sveta ne marajo čisto zapustiti. Posebno so tem v spotiko gostilne. Nekatere so v zadnjem letu celo shod zapile. Zato pa jih je od lanskega poročila mnogo dobilo potni list za ven. Sicer pa družba deluje v istem smislu, kot je »Bogoljub« poročal lansko leto. Na novo pa smo vpeljali zadostilno devetdnevno prvih devet dni vsakega mesca, katero opravljajo nekatera dekleta v cerkvi pred tabernakeljom, druga pa doma tako, da odmoliijo v zadoščenje presv. Srcu Jezusovemu litanije presv. Srca Jezusovega ali pa vsaj molitvico: O premili Jezus, po rokah preblažene Device Marije ti darujem... — Vpeljali smo tudi bratovščino za umirajoče, ki šteje že 177 moških in 954 žensk. Pri razširjanju te bratovščine je Marijina družba pridno sodelovala.

Sv. Križ pri Slatini (Štajarsko). V naši župniji se obhajajo že več let vsposodbudne pobožnosti, za katere se moramo zahvaliti za Bogom predvsem našemu mnogozaslužnemu vlč. g. nadžupniku Francu Korošec, ki so voditelj naše Marijine družbe, kakor tudi tretjega reda. Tako so poklicali tudi leta 1917. tri č. gg. misijonarje iz Celja. — Dne 27. in 28. avgusta, ko je bilo presv. Rešnje Telo izpostavljeno, skoro nikdar niso utihnile po cerkvi ves dan pesmi v čast Najsvetejšemu in Brezmadežni; spovedovalo je štiri dni šest gospodov; razdelilo se je okrog 1800 sv. obhajil; dekliška pa tudi mladeniška Marijina družba je dobila nekaj novih udov.

Vojnik. Tudi pri nas se pridno gibljemo. Marijina družba šteje okoli 350 družbenic. — Veliko veselje imamo do lepega petja. Pod neutrudljivim pevovodjem smo se že dosti naučile in že večkrat javno zapele. — »Bogoljubov« prihaja v našo faro čez 100, pa želiti bi bilo, da bi jih še več. Tudi nekaj »Zlatih dob« je naročenih, kar je znamenje, da imamo tudi abstinence.

Semič. Novo leto 1918 smo začele z duhovnimi vajami, katere je vodil preč. g. jezuit

P. Ramšak. Ob sklepu je bilo sprejetih 31 novink. Laní jih je bilo izbrisanih 10. — Za vojake je poslala družba do 200 knjig in 100 rožnih vencev. Bratovščina za umirajoče šteje 248 udov.

SPOMINJAJTE SE UMLRIH:

Alojzija Kozinc, Sevnica ob Savi;
Amalija Mlinarič, Sevnica ob Savi;
Jožefa Blaznik, Sevnica ob Savi;
Aniela Sobotewska, Galicija;
Ana Gorenc, Sevnica ob Savi;
Marija Šušteršič, Hruševce-Prečina;
Marija Ložar, Ježica;
Slava Pintar, Kamnik;
Frančiška Zoran, Sv. Križ pri Litiji;
Ana Resnik, Sv. Križ pri Litiji;
Marija Kotar, Sv. Križ pri Litiji;
Marija Cvelbar, Škocijan pri Mokronogu.
Škrabl Ana iz Cerovca, Sv. Križ pri Slatini.
Škorjanec Ana iz Jurga, Sv. Križ pri Slatini.
Žumer Katarina iz Negonja, Sv. Križ pri Slat.
Smole Jera iz Tržišča, Sv. Križ pri Slatini.
Motoh Marija iz Vinca, Sv. Križ pri Slatini.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neka oseba za vztrajnost v duhovnem boju in druge osebe za poboljšanje in dar prave pokore. — Neka oseba sebe ter svoje starše in sestre za pomoč božjo v dušnih in telesnih potrebah. — Neka oseba svojo mater za milost srečne zadnje ure. — Neka Marijina družabnica, da bi napredovala v čednostih, vredno prejemala sv. zakramente ter bila uslišana v neki časnih zadevi. — Neka mati svojega sina v hudi zadevi. — Neka oseba, da bi zamogla svojih pet otročičev po krščansko vzgojiti, ter svojega moža, da bi se srečno vrnil iz vojske. — Neka oseba sebe in svojo družino za zveličanje duš in milost srečne zadnje ure. — Dve družini. — Neka oseba zakopana v grešno strast, da bi začela zopet čednostno živeti. — Dve dekliški Marijini družbi. — Neka tretjerednica, da bi ozdravela ali dosegla milost srečne zadnje ure. — Neka pijančevanju vdana oseba. — T. K. za ozdravljenje nevarne bolezni. — Neka oseba za dušni mir, za pomoč v duhovnem življenju ter svojega brata-vojaka, da bi bil obvarovan dušnih in telesnih nesreč.

Darovi.

Za »Vincencijev dom«: Golob Milka, Ljuša, Selca, 50 K; Gabršček Janez, Ribnica, Plzen, 10 K; dr. Ivo Šubelj, Dunaj, 50 K; Jan Ana, Skale, 10 K; neimenovana Marijina družba 10 K; Poteko Ant., Št. Pongrac, 20 K;

Prešeren Jakob, Ukve, 12 K; Debeljak Marija, Sv. Lenart, 15 K; Mravlje Ivana, Podpeč, 10 kron; zbirka Beloglavec M., St. Rupert v Sl. gor., 70 K 80 vin.; Erman Marija, St. Janž, 5 K; zbirka sestre Gerarde, Budimpešta, garnizijska bolnica, 195 K; čatež Julka, Gomilsko, 20 K; neimenovan iz Celja 110 K; Primošič Anica, Žiri, 20 K; Jenčič Janez, Šutna, Kamnik, 15 K; neimenovana iz Ljubljane 20 K; Amalija Krilanc in Karolina Šimoneta iz Zgonika 28 K 14 vin.; Roza Nemeč, Zgonik, 27 K; Juditina Milič in Angela Doljak v Repniču 18 K 30 vin.; Zidarič Alojzij, Samotorca, Prosek, 21 K 40 vin.; Pogorelec Marija, Struge, 6 K; Humar Ana, Trst, 5 K; neimenovan 40 kron; neimenovana, Krka, 10 K; zbirka Schiller Herm., Skočidol, 14 K; Volavc Matija, obč. tajnik, Frankolovo, 12 K; Stegu Antonija, Gradec, 21 K 60 vin.; Laduha Andras, Belatincz, 8 K; zbirka Potočnik Marija, Dobračevo, 40 K; Plešnik Mih., Skorno, 20 K; Marijina družba Sv. Jurij ob juž. žel. 35 K 40 vin.; Zelenik Franc, čebelar, Prcenci, 28 K; neimenovana dekleta dekl. Marijine družbe v Brucku 40 K; Sevnik Matija, Zahomce, 5 K; neimenovan iz Postojne 6 K; Vurnik, Radoljica, 6 K; neimenovana, Cirkovce, 5 K; Žnidaršič Helena, Igavas, 5 K; župni urad Šmarje 18 K; Rebol Marija, Hraše, 20 K; Bobnar Ivana, Fužine, 10 K; zbirka Valentinčič Ana, Bruck ob Litvi, 58 K; Gospodarič Terezija, Radeče, 12 K; Krč Jernej, Zgor. Jezero, 6 K; Sardenšek Ana, Ljubljana, 10 K; Novak Ana, Šturije, 15 K; Praprotnik Marija, št. Andraž, 5 K; Živko Marija, Lormanje, 18 K; Nanut Ivanka, Ljubljana, 20 K; neimenovana, Ljubljana, 10 K; neimenovana, Ljubljana, 5 K; župni urad Cerklje 11 K; Knafelj M., Bučka, 8 K; M. Hočevar, Dunaj, 5 K; Kucler Marija, Spod. Log, 5 K; zbirka Jera Mlačnik, Podveža, 10 K; Mrcina Ignacij, obč. tajnik, Dev. Marija Polje, 10 K 12 vin.; Fišer Marija, Čermošišče, 12 K; Mohorjani, Šmartno na Paki, 50 K; zbirka Zagoričnik Marija, Polzela, 9 K; Šuligoj Alojzija, Kromeriž, dež. blaznica, 10 kron; Julija Serjanc, Gradec, nabrala 10 K 30 vin.; zbirka Katarina Markija, Gradec, 23 kron; Mihael Jug, Gradec, 10 K; Frančiška Zamjen, Gradec, 20 K; begunska Marijina družba, Bruck ob Litvi, 23 K 40 vin.; Marija Klemše ml., Svino, 10 K; Marija Pavlin, Polica, 20 K; dekl. Marijina družba v Kostivnici 23 K; Marija Potokar, Račjeselo, 7 K 60 vin.

Za slovenske slepce: Zbirka Recelj Ivan, St. Jernej (invalidi), 4 K; Resman J., Zabreznica, 10 K; neimenovana z dežele (invalidi) 30 K; Terbuhovič Evgen, Vel. Loka, 10 K; dr.

Anton Vilinek, Bizeljsko, 15 K 2 vin.; dr. Kunej Ferdo, Bizeljsko, 6 K; goriška begunka 2 K; Alojzij Musi, kaplan, Bizeljsko, 7 K; Revček Andrejček izpod Šmarne gore 20 K; Stazinski Nikolaj, župnik, Primskovo, 2 K; zbirka Mohorjanov v Podragi 75 K; zbirka Mohorjanov, St. Vid pri Vipavi, 45 K; neimenovana, St. Vid pri Vipavi, 50 K; Pišot Ivan, župni upr., Bukovo, 10 K; Lenger Marija, Žiri, 50 K; Saje Mihael, župnik, Skaručna, 3 K; prijatelji umrlega prostovoljca Fr. Lončarja, Feldkirchen, 117 K (za invalide); c. kr. predstojništvo vojne zavarovalnice vdov in sirot, Postojna, 70 K (inv.); Fran Bonač, voj. kurat, Trst, 50 K; Ivan Povše, Bučka (zbirka), 19 K; Ignacij Fertin, župnik, Zasip, Gorenj., 100 K.

Za bratovščino sv. Dizma: Marija Reból, Leop. Kolbezen, župni upr. v p., Črnomelj, 6 kron; zapuščina po † Marijani Škerlep 20 K.

O. Puntigamu za stradajoče: Štih Ana, St. Janž, Koroško, 12 kron.

Za bosanske misijone: Dekliška Marijina družba št. Ilj v Slov. gor. 150 K 32 vin.; Marijina družba Brežice ob Savi 15 K; Marija Pavlin, Polica, 20 K; Dor. Trink nabrala pri tov. delavkah v Radečah 55 K 3 vin.

Za bolgarske misijone: Franc Morel, Mala pristava, 10 K.

Za kitajske misijone: Zapuščina po † Marijani Škerlep 20 K.

Za afriške misijone: Zapuščina po † Marijani Škerlep 20 K.

Za balkanske misijone: Antonija Več, Stopree pri Rogatcu, 15 K.

Za bratovščino sv. Rešnjega Telesa: Begunska Marijina družba, Bruck ob Litvi, 5 K.

Za cerkev na Sveti Gori: Zapuščina po † Marijani Škerlep 20 K.

Za cerkev na Svetih Višarjih: Zapuščina po † Marijani Škerlep 20 K.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Za danes je došlo nad 30 dopisov, zato so nekateri morali počakati. Istotako nekaj darov. — Sv. Anton v Slov. gor. in Sv. Forijan: Dopisov, za katera vprašujete, od Vas nismo prejeli. — Sv. Tomaž pri Ormožu: Sv. maša bo opravljena. Lepo pozdravljeni! — Knjižica »Bog med nami« se sicer tiska, pa ne bo še kmalu gotova, ker ni stavcev. — »Hči Brezmadežne« se dobi v Katoliški bukvarni. — Več naročnic: Prestav duhovnikov celega preteklega leta ne moremo prinašati. Pazili pa bomo odslej bolj natančno, da bodo objavljene vse prestave. — Trebanjski Marijini družbi srčna hvala in Bog platj za vsakoletni prijazen spomin ob šentjanževem!

Pridi k nam Tvoje kraljestvo!

Pridiga pri misijonski pobožnosti na sv. Treh kraljev v nunski cerkvi v Ljubljani.

Zakaj ste, dragi verniki, danes v to cerkev povabljeni, veste. Praznik sv. Treh kraljev je misijonski praznik. Ta dan so bili prvenci poganov poklicani k spoznanju učlovečnega Boga. Prerok Izaija je to napovedal takole, kakor beremo danes v berilu sv. maše: »Vstani, razsvetli se Jeruzalem, zakaj prišla je tvoja luč in slava Gospodova je izšla nad teboj. Zakaj glej, tema pokriva zemljo in mrak ljudstva; nad teboj pa se bo prikazal Gospod in njegova slava se bo v tebi videla, in narodi bodo hodili v tvoji svetlobi in kralji v blesku tvojega vzhoda...« Jeruzalem tukaj ne pomeni toliko kamenitega mesta, zidanega Jeruzalema, ampak središče prave vere, odkoder žari luč vere vsem narodom. To središče je bilo prenešeno iz Jeruzalema v Rim, kamor je prestavil svoj sedež prvi papež, sv. Peter. Iz tega središča, iz Rima so od nekaj hodili oznanjevalci sv. vere po vsem svetu med neverne narode, učiti jih prave vere. — Pri vsem tem je pa vendar še danes po dvatisoč letih več ko polovico sveta poganjskega. Od približno 1500 milijonov ljudi na zemlji je kakih 800 milijonov poganov. Da tudi vsi drugi niso katoliški kristjani, ampak so vmes krivoverci in razkolniki, je znano.

Spričo tega se moramo vprašati: Ali smo mi katoličani storili v tem oziru svojo dolžnost? Ali smo storili dosti za razširjenje sv. vere? — Na to vprašanje od-

govorim smelo: Nismo je, vsaj vsi ne! — Poglejte, mi Slovenci smo kristjani že kakih 1200 let. Kmalu ko so prišli naši predniki v te kraje, so se pokristjanili. Kaj smo storili v teh 1200 letih za to, da bi se pokristjanili tudi drugi? Poslali smo v misijone, kolikor nam znano, kakih 50 misijonarjev in nabrali vsako leto za misijone kakih 10 ali 20 tisoč, zadnja leta morda nekaj več. Ali smemo biti s tem zadovoljni? To je v primeri z velikanskimi potrebami silno malo. Ko bi bili vsi tako delali, bi danes svet še toliko ne bil pokristjanjen, kolikor je. In vendar bi si moral vsak narod in vsak posamezen kristjan šteti v dolžnost, da pomaga sreče sv. vere, ki jo uživa sam, storiti deležne tudi druge, ki je še ne uživajo. Peč je zato gorka, da oddaja gorkoto drugim, in solnce ima ta poklic, da s svetlobo in vročino razsvetljuje in ogreva zemljo in še druge svetlove. Tako morajo tudi ljudje, ki imajo duhovne dobrate, oddajati jih tistim, ki jih še nimajo. In tega se katoličani premalo zavedajo.

Iz središča krščanstva so torej hodili misijonarji vedno k nevernikom; ali v zadostni meri, ne morem in nočem preiskovati; zdaj bolj, zdaj manj. Posebno zanimanje za misijone se je vzbudilo v prvi polovici preteklega stoletja in je naraščalo do danes vedno bolj. Začelo pa se je to misijonsko gibanje na Francoskem. Francoska, to vam je čudna dežela! Dežela

največje brezbožnosti in največje pobožnosti in verske požrtvovalnosti. Francoški svobodomiselci so najstrupenejši sovražniki Cerkve, a vendar se je na Francoskem razodela Marija v Lurdu in v La Salletu, Srce Jezusovo pa v Pare-le-monialu. V kratkem bo sto let, kar se je v drugem največjem francoskem mestu, Lyonu, ustanovila »družba za razširjanje sv. vere«. To je bilo leta 1822. Francozi so dolgo časa dajali več misijonarjev in več denarja za misijone kakor vsi drugi katoličani sveta. V teku časa so se pa od Francozov vneli za misijone tudi drugi: Italijani, Španci, Nemci in drugi. In zdaj med vojsko je ta vnema za misijone še bolj zrasla. Ker misijoni vsled vojske silno trpe, zato tudi večje sočutje, večje zanimanje zanje.

In tako smo tudi pri nas ravno med vojsko ustanovili svojo slovensko misijonsko društvo, z imenom »Misijonska zveza«. Ta Misijonska zveza je napravila danes prvič v tej cerkvi misijonsko pobožnost. Odslej bo pa na današnji praznik taka misijonska pobožnost vsako leto ali v tej ali v kaki drugi cerkvi. — Naši ljudje so pokazali veliko gorečnost za misijone. Že v teku 1. leta se je nabrala za misijone velika svota. Koliko ravno, tega vam danes še ne povem, a precej je. Toda to je še vse premalo. Za uresničenje naših želja bi bilo treba milijonov. Kajti sezidati se ima sčasom zavod, misijonski zavod, podoben škofovim zavodom v št. Vidu. In to stane denarja. Pozneje pa morda še več zavodov, vsaj dva. To bi ne bilo preveč za naš katoliški slovanski jug, če so jih Nemci v teku 30 let postavili 30, torej vsako leto enega. — Torej milijonov bo treba! Milijonov? To je pa previsoka številka! Nič previsoka! Milijonov dosti, samo poiskati jih je treba in prav obrniti. Pomislite: Zračunano imamo že delj časa, da Slovenci izdamo vsako leto za opojne pijače približno 100 milijonov kron. Pomislite: 100 milijonov! In kaj imajo ljudje od tega? Veliko greha se s pijančevanjem naredi, veliko molitve opusti in zakramentov, ve-

liko bolezni nakoplje, veliko prepira po družinah, veliko prezgodnjih smrti, veliko tudi pogubljenih duš. Ko bi mi od teh 100 milijonov prihranili le desetinko, imamo vsako leto 10 milijonov in imamo par zavodov za misijone brž postavljenih. Zato pravim: veliko so naši ljudje dali za misijone prvo leto, kar obstoji Misijonska zveza in mašna družba, a v primeri z drugimi izdatki vendar še ni veliko.

Da se zanimanje za misijone še bolj vzbudi, vas, predragi poslušalci, prosim teh-le reči:

1. Pridite k tejle misijonski pobožnosti na današnji dan vsako leto in povabite s seboj tudi druge.*

2. Berite pridno prilogo »Bogoljuba« »Slovenski misijonar«.

3. Kupite si »Misijonski koledar«, ki izide v nekaterih dneh.

4. Po svoji zmožnosti radi darujte za misijone. Seveda so domače potrebe prve; a eno je treba storiti, drugega pa ne opustiti. — Morda bi kedo izmed vas sam želel iti v misijone, pa ne more. Tak si lahko pomaga. Morebiti imate med svojimi sorodniki kakega fantiča, ki bi hotel študirati in misijonar postati. Ali četudi nimate sorodnika, pa bi morda kakega drugega dali za to izšolati. Kdor drugega mesto sebe pošlje v misijone, tak stori skoro isto, kakor če bi šel sam.

5. Pa ne samo z denarjem podpirajte misijone, marveč tudi z molitvijo! Sv. Trije kralji so prinesli Jezusu v dar zlata, kadila in mire. Kaj to pomeni, veste. O miri, ki pomeni pokoro, vam ne bom govoril, ker današnji svet menda ne zna več pokore delati. Karkoli jim priporočamo: ali zdržnost od pijače ali skromnost v obleki, o nobenem ljudje ne slišijo radi, samo za sitneže nas imajo. — Toda malo zlata in kadila vas prosim. Zlato, saj veste, kaj pomeni. Zdaj je sicer zlata malo,

* Udeležba, žal, ta dan ni bila prevelika; to pa zaradi tega, ker je bila ta pobožnost malo prepozno objavljena, še bolj pa zaradi tega, ker je bila ob isti uri v drugi cerkvi neka druga pobožnost.

popirja pa mnogo, a zlato še vedno pomeni denar. In pa kadila — molitve! Prosite gospoda žetve, da pošlje delavcev za svojo žetev! Saj molimo že precej, a molimo le preveč za časne zadeve: če smo bolni, da bi se pozdravili, ali če je bolan kdo drug, ki ga imamo radi; molimo tudi za mir in za odpravo drugih nadlog, ki nas tarejo. A premalo molimo za to, da bi božje kraljestvo k nam prišlo. Iščimo tudi v molitvi najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo nam bo privrženo! Molite najbolj za dve

reči: za zveličanje umirajočih in za razširjanje sv. vere. Za kaj boljšega ne morete moliti. Za to molite vsak dan, pri vsaki sv. maši, najbolje pri vseh svojih molitvah! Ne torej samo za vsakdanji kruh, ki je šele na četrtem mestu, prosimo, ampak danes in vsak dan kličimo predvsem in iz srca: Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime, pridi k nam tvoje kraljestvo, zgodi se tvoja volja — kakor v nebesih tako po vsej zemlji! Amen.

Marijine družabnice -- misijonarke.

V družbenem glasilu »Bogoljubu« smo opazile v prilogi »Slovenskega misijonarja«. Že v nekaterih številkah lanskega leta nas je seznanil o svojem delokrogu, z Misijonsko zvezo in z odsekom mašne družbe. Vzbudil je v Marijinih družbah kot v posameznih družbenicah veliko zanimanja in navdušenja za misijone. Veliko se jih je že poprijelo tega dela. Marsikatera je njegovo vsebino po dvakrat prebrala. Ako je pa katera prezrla, naj pa sedaj seže po prejšnjih številkah ter jih prebere, da se tudi njeno srce užge za to sveto stvar.

Me dekleta smo bolj proste, nimamo raznih skrbi, kot jih imajo zakonski, zato se lažje gibljemo in delujemo.

Marijine družbe naj bodo sol zemlje. Kot takim jim prav pristojna podpirati misijonsko delo. Podpiramo ga pa z molitvijo, miloščino, da darujemo kak dar »Misijonski zvezi«, da vpišemo sebe ali druge v »Misijonsko mašno družbo« kot stalne ali letne ude.

Lepo bi bilo, ko bi pristopile vse Marijine družbe kot ustanovnice k »Misijonski zvezi« s tem, da bi darovale po 200 K.

V tem bomo tudi posnemale Devico Marijo. Ko so prejeli apostoli Sv. Duha, so šli na vse strani sveta oznanjevat sveti

evangelij. Marija pa je doma molila, sprejemala vračajoče se utrujene apostole, jih poslušala o njihovem delovanju ter jih navduševala za nadaljnje delo.

Za to bogoljubno delo naj bi se v vsakem kraju zavzela ena ali več družbenic. Žrtvovale naj bi svoje moči in čas, ki jim ostaja, da pospešujejo in delujejo za misijone. Kakor pajek pridno prede svojo mrežo, tako naj bi hčere Marijine razširjale in pospeševale med zavednim jugoslovanskim ljudstvom svete misijone, dà, tudi zadnja gorska koča naj ne bo izvzeta.

Me ne moremo iti med uboge poganec kot misijonarji, lahko pa doma obširno delujemo.

Tisočeri poganski otroci in odrasli spreobrnjenci bodo hvalili Boga za luč svete vere. Spominjali se bodo hvaležno tudi dobrotnikov, ki so jim pripomogli do njihove večne sreče.

Ljubi Bog, ki kozarca mrzle vode dolžan ne ostane, bo vse obilno poplačal z večnimi darovi.

Kje se dobijo nabiralne pole, je bilo poročano v prejšnjih številkah. Lahko pa poprosite svoje častite gg. voditelje, ki

Bodo gotovo rade volje ukrenili vse potrebno. Potrudimo se, da bomo pridno razpečavale »Misijonski koledar«, imamo ga lepo število 10.000 izvodov,

Radi jedrnatega in zanimivega berila se bo vsakemu priljubil.

Torej, hčere Marijine, zasučimo se! Družbenica-pospeševalka.

Ali že imate Misijonski koledar?

Izšel je sredi mesca januarja in dobite ga v Ljubljani v Dobrodelni pisarni, v zakristiji ali na porti pri Jezusovem Srcu, v Katoliški bukvarni in v Ničmanovi prodajalni. Na debelo ga razpošilja le Dobrodelna pisarna; kdor ga želi imeti več izvodov in sploh po pošti, naj se obrne le na Dobrodelno pisarno. Znanim prijateljem misijonom, zlasti pospeševalcem misijonske mašne družbe se je razposlal na ogled, s prošnjo, da ga pridno razpečavajo med svojimi znanci. Treba ga bo res precej pridno ponujati, kajti tiskarnega je 10.000. Veliko zanimanje za misijone, ki so ga pokazali verni Slovenci prvo leto obstanka Misijonske zveze, nam je dalo pogum, tiskati ga toliko. — Ker je izšel precej pozno, je treba pripomniti, da je koledar sam pri tem postranska stvar. Koledar je le taka oblika, v kateri je zdaj

navada objavljati in med svet spravljati vsakovrstne zadeve. Koledar Mohorjev ali pa pratiko že itak imate pri hiši. A za to se ne gre. Glavna stvar je druga vsebina. Kdor prebere Misijonski koledar, dobi precej jasen pogled v veliko misijonsko vprašanje. Najbolj je pa naš koledar zanimiv zaradi tega, ker ima na kratko opisane vse slovenske misijonarje, kolikor jih poznamo, 13 misijonarjev pa prinaša tudi naslikanih. Zato ima ta koledar trajno vrednost. Cena mu je 2 kroni. Če bi se to komu za knjižico samo preveč zdelo, naj vé, da se ves čisti skupiček obrne za misijone. Z nakupom koledarja torej vsakdo podari mal dar za misijone. In to bo vsak veren človek, ki lahko utрпи par kronic, rad storil. Torej, sezite po koledarju! Prijatelji misijonov, razpečavajte ga!

Misijonska pošta.

Pod tem naslovom bomo priobčevali upravniška pojasnila o »Misijonski zvezi« in o »Mašni družbi«; tukaj bomo tudi odgovarjali na misijonska vprašanja, ki so splošne veljave.

M. M. v L. Vi vprašujete: Sv. maša, ki se bo darovala vsak prvi dan v mescu za vse ude, ki so v preteklem letu umrli, ali ne bo veljala tudi za one ude, ki so se vpisali v »Mašno družbo« do 1. januarja 1918?

Odgovor: Te sv. maše bodo deležni tudi prejšnji udje (vpisani l. 1916. in 1917.), ako se njih sprejemnica ne doloži v vodstvu; ako se pa doloži, tedaj se opravi sveta maša zanje posebej.

Udje, ki so bili živi vpisani v »Mašno družbo«, ali ostanejo tudi po smrti deležni vsakdanjih sv. maš?

Stalni udje niso le dosmrtni ampak tudi posmrtni, zato ostanejo tudi po smrti še dalje deležni sadov vsakdanje svete maše.

Ali se mašuje kaka sv. maša posebej, ako je vpisana cela družina?

V tem slučaju se ne mašuje posebej za vsakega posameznega umrlega uda, pač pa ostanejo posamezni umrli člani družine tudi po smrti deležni vsakdanjih sv. maš.

Kdor vpiše najprej celo družino skupaj, ali sme potem, če se premisli, vpisati vsakega posebej?

Gotovo sme spremeniti, kakor mu je bolj primerno.

Misijonska zveza je dobila 5. utemeljitelja. Neimenovan duhovnik je daroval zvezi 1000 kron.

4. **Ponedeljek. Sv. Andrej Korzin.** Popolni odpustek udom škapularske bratovščine karmelske Matere božje.

5. **Torek. Sv. Peter Krstnik.** Popolni odpustek tretjerednikom kakor 1. dan.

7. **Četrtek, prvi v mesecu.** Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

8. **Petek. Sv. Janez Mat.** Popolni odpustek udom bratovščine z belim škapulirjem, če v bratovski ali farni cerkvi molijo za osvobojenje sužnjev.

10. **Nedelja.** V cerkvah, v katerih je vpejano tridnevno češčenje zadnje tri pustne dneve, dobe popolni odpustek vsi verniki, ki obiščejo presv. Rešnje Telo, prejmejo sv. zakramente in molijo po namenu sv. očeta.

11. **Ponedeljek. Sedem ustanovnikov serviškega reda.** Popolni odpustek udom bratovščine žalostne Matere božje s črnim škapulirjem v bratovski ali farni cerkvi.

19. **Torek. Sv. Konrad Pijačenski.** Popolni odpustek tretjerednikom kakor 1. dan.

21. **Četrtek. Sv. Angela Mericija.** Popolni odpustek tretjerednikom kakor 1. dan.

22. **Petek. Sv. Marjeta Kortonska.** Popolni odpustek tretjerednikom kakor 1. dan.

24. **Nedelja, zadnja v mesecu.** Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

26. **Torek.** Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

Darovi.

Za »Krekov dom«: Jeraša Janez, Dovje, 10 K; Josip Lončarič, župnik, Sv. Jedert nad Laškim, 10 K; Marijina družba v Krašnji 100 kron; Garšič Jos., župnik, Beram, 50 K; Furlan Andrej, Sv. Križ pri Trstu, 10 K; Leban Ignacij, župnik, Batuje, 50 K; Živinorejska zadruga, Homec, 2000 K; duhovniki, zbrani na konferenci kamniške dekanije, 326 K; odbor živinorejske zveze na Homcu 1575 K; Kmečka branilnica in posojilnica v Radovljici 300 K; mladeniška Marijina družba v Boh. Srednji vasi 136 K; prijatelji Tometove družine 27 K 32 vin.

Za »Dobrodelnost«: Kesner Jakob, Vodice, 8 K; Ošaben Franc, Žerovnica pri Cirknici, 10 K; Marija Pavlin, Polica, 6 K.

Za najbolj potrebne sirote, zlasti begunčke: Koprivniški župljani na Štajarskem 210 K.

Za božičnico sirotam: Jeraša Janez, postojster, Dovje, 10 K.

Za Elizabetno bolnico: Neimenovana, St. Vid pri Vipavi, 50 K; đ. g. dekan Kumer, Kranj, 161 K; gdč. Peterka 20 K; neimenovana 25 K; ga. Rejček 10 K; ga. dr. Dermastja

20 K; Urš. Ganterža 40 K; Fr. Terpin 20 K; Marija Rogi, Koroško, 12 metrov platna; ga. Gruntar jabolka in plenice; učenke IV. razreda c. kr. vadnice v Ljubljani igrače.

Za »Misijonsko zvezo«: Neimenovan iz Celja 5 K; Janoš Šomen, vojak, 20 K; Andrej Piriš, St. Viška gora, 5 K; neimenovan, Pečine, 10 K; Genovefa Neuwirt, Nadbišeč, 30 kron; Neža Lempl 5 K; Helena Lempl 5 K; Marijin otrok, Ljubljana, 200 K; neimenovan pri Sv. Jožefu nad Celjem 50 K; Tončka Belej, Laško, 10 K; družina Martinčič 8 K; Marija Belej, Laško, 12 K; neimenovana, Celje, 4 K; Viktor Švigelj, kaplan, Bloke, 24 K; Vidovič Marija, Maribor, 10 K 20 vin.; Mavri Hana, Orehek, Cerkno, 50 K; Leopold Kolbezen, župni upr. v p., Črnomelj, 10 K; Ivan Vindišar, kaplan, Semič, 170 K; Marijina družba v Petrovčah 20 K; rodbina Matija Pajek, Sv. Miklavž pri Ormožu, 10 K 20 vin.; Frančiška Klemše ml., Svino, 10 K; Frančiška Klemše st., Svino, 10 K; M. Wiegele, Vel. Gaber, 10 K.

IZ UPRAVNIŠTVA:

Za begunce znaša naročnina na »Bogoljuba« za leto 1918 tri krone, ne 2 K, kakor je bilo pomotoma natisnjeno v 1 številki letošnjega leta. Kdor je nižjo naročnino že poslal, naj nam določeno pri-manjkljaj.

Kdor rabi položnice za plačilo naročnine, naj jih zahteva po dopisnici. Na srednji del naj vsak zapiše, da je »star« ali »nov« naročnik.

Obnem z naročnino nikar ne pošiljajte darov ali drugih plačil. To nam da izredno veliko opraviti in povzroča veliko sitnosti. Znesek za naročnino naj bo popolnoma ločen od drugih pošiljatev.

Slovenski vojak.

Sestavil in založil Jan. N. Jeglič.

Neobhodno potrebna knjižica za vsakega slovenskega vojaka.

Slovenski vojaki, segajte po svojem koledarju, prvem te vrste na Kranjskem; soproge, sestre, hčere, ne pozabite za svoje drage omisliti knjižico, ki jo vsak vojak nujno potrebuje.

Zelo primerna za darilo!

Dobiva se po vseh knjigarnah ali pa naravnost pri založniku

Jan. N. Jegliču, šol. vodju v Ljubli. Cena vezanemu izvodu 1.50 K. Naroča se najceneje po nakaznici. Po povzetju se na vojno pošto ne pošilja.

Zastonj in poštnine prosto

dobi vsak na željo moj glavni katalog s ca 4000 slikami ur, srebrnine, zlatnine, godbenih in brivskih predmetov. Šolske in koncertne violine po K 12, 13, 16, 18, 22, 30, 40 in

više. Dobre harmonike à K 8, 10, 12, 14, 16, 22, 30, 40, 50, in više. Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Pošiljatev po povzetju ali predplačilu.

Razpošiljalnica.

JAN KONRAD c. in kr. dvorni dobavitelj,
Most (Brüx) štev. 1752, Češko.

Vojna zapestna ura

natančno regul. in repda. Nikel ali jeklo K 12.— 16.— 30.— s radij svetiln. kazališčem K 18.— 20.— K 24.— v srebrnem okrovu K 18.— 24.— K 28.—, s radij svet. kazal. K 30.— 36.— srebrna zapestna ura

na elast. K 30.— 36.— 40.— 14 kar. zlata zapestna ura na elast. K 100.— K 120.— K 140.— 3 letno pisмено jamstvo. Pošilja po povzetju. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Prva tovarna ur Jan Konrad

c. in kr. dvorni založnik Brüx št. 1557 (Češko.)
Na željo se vsakomur zastonj pošlje moj glavni cenik.

Paramente

cerkveno orodje, celotne cerkvene oprave itd.

dobavlja najcenejše

JOSIP VEND, specialna trgovina,
Gabl ob Orlici, Češko.

500
kron

2977

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekom 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena lončku z jamstvenim pismom K 2-75, 3 lončki K 5-50, 6 lončkov K 8-50. Stotine zahvalnic in priznalnic. — **KEMENY**, Kaschau (Kassa) I., poštni predel 12/668, Ogrsko.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

➔ **4 1/4 %** ➔

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštna položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Rezervni zakladi znašajo okroglo en milijon kron.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem 1. 1916 okroglo 26 milijonov kron.